

తెలుగు, తమిళ పాఠకులకు అరుదైన అవకాశం

ఈ క్రింది పుస్తకాల ధరలో 25 శాతం తగ్గింపు
పుస్తకాల ఖరీదు పంపి లాభం పొందండి.
తపాలా ఖర్చులు అదనం.

తెలుగు

(శ్రీ) వివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి
(10 సంపుటలు)

ప్రతి సంపుటలోను పుటలు 500 ల కెక్కువే. ఆంగ్లభాషలోనున్న సంపూర్ణగ్రంథావళి
కిది తేటతెలుగున అనువాదం.

అసలు ఖరీదు సాదాఅట్టబైండింగు రూ. 51-50 కాలికో రూ. 65-00
25 శాతం తగ్గింపు ధర ,, రూ. 38-63 ,, రూ. 48-75

తమిళం

1. స్వామి వివేకానందరి జ్ఞానదీపమ్
(10 సంపుటలు)

ప్రతి సంపుటలోను పుటలు 500 ల కెక్కువే. ఆంగ్లభాషలోనున్న సంపూర్ణగ్రంథావళి
కిది సరళ తమిళములోనికి అనువాదం.

అసలు ఖరీదు సాదాఅట్టబైండింగు రూ. 50-00 కాలికో రూ. 65-00
25 శాతం తగ్గింపు ధర ,, రూ. 37-50 ,, రూ. 48-75

2. స్వామి వివేకానందర్

రచయిత : రా. గణపతి
(పుటలు 895)

స్వామిజీ జీవితచరిత్రం ఇందు విపులంగా పొందుపఱుపబడి ఉన్నది.

అసలు ఖరీదు కాలికో రూ. 9-00

25 శాతం తగ్గింపు ధర ,, రూ. 6-75

పుస్తక విక్రేతలకు 33¹/₃ శాతము కమిషను ఈయబడును.

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4.

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి.ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వాములే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణమగు విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇస్సదే వెలువడినది.

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము-రాజయోగమునకు ప్రమాణములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ శేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే శ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.

ఫోటో : 71231

పోస్టు బాక్సు : 635

మా మాసపత్రికలు

వేదాంతకేసరి

తత్వశాస్త్ర - మత - సంస్కృతివిషయికంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి నడపబడుతుండే
ఆంగ్ల మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలోను, సింహళంలోను రీ రూపాయలు ;

ఇతర విదేశాలలో రీ డాలర్లు, లేదా 14 పిల్లింగులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయికంగా 1941-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న తమిళ మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో రూపాయి 7 లు, సింహళము రూపాయి 7 లు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వోపశేవ్యమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును పెదజల్లే
తెలుగు మాసపత్రిక

సాలు చందా : ఇండియాలో రూపాయి 7 లు, సింహళము రూపాయి 7 లు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రభుత్వరాలిలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' నుదాహరిస్తూ విలాసాలను పుష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలలో కొన్ని తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అద్వైతస్మైంద్లకు చక్కని ప్రాసకాలు. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు సంపాదనదని గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన.
6. ప్రజారంజకములైన మత - తత్వశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయిక వ్యతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కన్నుల కద్దుకొని ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక ప్రింట్ మెన్షన్ చేసిన కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజి పంపాలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

నూ 'దివ్యవాణి' గ్రంథమాల

నేడే కొనండి :

పదే పదే చదవండి !!

దివ్యావతారమూర్తుల విశ్వోపదేశములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రహము హృదయ సన్నిహితమునైన తేటతెలుసున వీనిలో విశదీయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహమును ఉత్సాహపడం, అశాంతిగుడుబులులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయావనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందఱికి శిష్యకం, సంస్కారకం నిర్వృత్యాపాదకం, మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టులో పాకెట్టుపైజులో చక్కని కరూరింపు—

శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0.40		0.45
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0.40	బుద్ధ ఉవాచ	0.40
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము	0.40	త్రైపుత సూక్తిమాల	0.40
మహమ్మదు సూక్తిమంజరి		0.40	

దేవీ మాహాత్మ్యము

అనువాదపలు :

కీ. శే. కందుకూరు నుల్లికాడునంగారు

మార్కండేయ పురాణాంతర్గతమగు దేవీమాహాత్మ్యము భక్తులెల్లరు అవశ్యము పఠింపదగిన దివ్యగ్రంథము. పాఠకల సాకార్యార్థము శ్లోకములు పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడియున్నవి. ప్రతి శ్లోకమునకు తేటతెల్లమగు తాత్పర్యము గలదు.

పారాయణము చేయగోరు భక్తుల యుపయోగార్థము గ్రంథాదియందు చండికా ధ్యానము, అర్గలాస్తోత్రము, కీలకస్తోత్రము, దేవీకవచమును, గ్రంథాంతమున అపరాధక్షమాపణస్తోత్రమును, దేవీసూక్తమును పొందుపఱచియున్నాము.

ఈ గ్రంథమును శ్రద్ధాభక్తులతో పారాయణముచేయు భక్తులకు శ్రీదేవీకృపాకటాక్ష వీక్షణప్రసారము తప్పక కలుగును.

170+24 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము

వెల : రూ. 2-50

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తి సుధ

అనువాదకులు : ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలముగారు

‘సహజోద్ధారమయిన వచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు’ (ఆల్ఫ్రెడు హగ్లిస్) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖిలానందస్వాముల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేట తెలుగున అనువాదము.

‘గురుదేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేకప్రభవసహజసరళవాగ్దాటి, శిశూచితా నూయికత, అనిర్వచనియప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనూదితములు. (హిందు : తేది 27-7-’58)

‘అద్యతనగర్వరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.’

(సన్డే ప్లానర్డు : తేది 16-2-’58)

‘అనువాదమైనా స్వతంత్రగ్రంథం అనిపించు థాటి గలది.’ (భారతి : 7-6-’61)

‘చవులూరించు చక్కని రచన.’ 14-2-’58 (డాక్టరు సెక్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు

వెల : రూ. 7-50

ప్రబోధ రత్నాకరము

అనువాదకులు : శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు అమెరికాయందలి సహస్రద్వీపవనమున శిష్యులకు బోధించిన తత్త్వసారము సమస్తము ఇందు నిక్షిప్తమై యున్నది. శాస్త్ర జిజ్ఞాసకలవారికి ఇందలి సాదటికలు ఎంతయో యుపయుక్తములు కాగలవు.

232 పుటలు

మూడవ కూర్పు

వెల : 2-50

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

‘అభిలషితు శరణోందుమ్, యా తులంబి యతనిక్యవ సీదా ననుభూతి శంకు వర్క’

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౨౭ }

౧౯౭౧ - జూన్

- శ్లేషము

{ సంచిక ౧౨

౨.

వి వే క చూ డా మ లి

మూలము :

శ్రీ శంకర భగవత్పాదులు

వ్యాఖ్యాత :

అన్నమాచార్య

అ త్రాత్యబుద్ధిం త్యజ మూఢబుద్ధే త్వజ్ఞాంసమేదోఽస్థిపురీషరాశౌ
సర్వాత్మని బ్రహ్మణి నిర్వికల్పే కురుష్వ శాంతిం పరమాం భజస్వ.

161

ఓ మూఢబుద్ధి, చర్మము మెదడు ఎముకలు మలము మున్నగువాని ప్రోగే యీ
శరీరము. ఈ శరీరమే అత్య అనెడి భ్రాంతిని (తలంపును) దులిపివేసికో, సర్వాత్మయు నిర్వి
కల్పమునగు బ్రహ్మమే సీయాత్మ అను ఎఱుకను కలిగించుకో. పరమమైన శాంతిని బడయుమా.

దేహేన్ద్రియాదా వసతి భ్రమోదితాం విద్వా నహంతాం న జహాతి యావత్
తావ న్న త స్యాస్తి విముక్తివార్తా ప్యస్తేష వెదాన్తనయాన్తదర్శి.

162

ఏ విద్వాంసుడు కానీ, వేదాంతశాస్త్రజ్ఞులలో ఎంత పారంగతుడు కానీ, అసత్తు
లయిన దేహేన్ద్రియాదులందు ‘నే’ ననెడి తలంపు విడువకున్నంతఱకు అతనికి ముక్తి యను
మాటే ఉండదు.

౧౬౨

చాయాశరీరే ప్రతిబిమ్బగాత్రే యత్స్వప్నదేహే హృదికల్పితాజ్ఞే
య తాత్మబుద్ధి స్తవ నాస్తి కాచి జ్ఞీవచ్ఛరీరే చ తథైవ మాస్తు.

163

నీయొడలినిడను జూచినప్పుడు కానీ, నీయొడలి ప్రతిబింబమును జూచినప్పుడు గానీ,
కలలో నీకగపడిన నీదేహము నుద్దేశించినప్పుడు కానీ, మనసులో నీవు కల్పించుకొన్న నీదే

హము నుద్దేశించినప్పుడు కాని, “అది నేనే” అను తలంపు నీకు కలుగుట లేదు. అట్లే సజీవ మగు దేహమునుగూర్చికూడ “ఇది నేను” అను తలంపు నీకు కలుగకుండును గాక. ౧౬౩

దేహోత్పత్తి రేవ నృణా మసద్వియాం జన్మాదిదుఃఖప్రభవస్య బీజమ్
యత స్తత స్త్వం జహి తాం ప్రయత్నా త్యక్తే తు చిత్తే న పునర్భవాశా. 164

అసద్బుద్ధులకు దేహములందు గల్గు ‘మే’ మనెడి భ్రాంతియే జన్మాది దుఃఖముల మొలకై త్తించు విత్తనము. కావున నీవు ప్రయత్నపూర్వకముగా ఆ భ్రాంతిని నిర్మూలించుకో. మనసు (లోని యీ భ్రాంతి) విడువబడెనేని మరల జన్మము కలుగు నను ఆసపా టుండదు.

కర్మేంద్రియైః పఞ్చభి రఞ్చితో ఽయం ప్రాణే భవే త్ప్రాణమయ స్తు కోశః
యే నాత్మవా నన్మమయో ఽనుపూర్ణాః ప్రవర్తతే ఽసౌ సకలక్రియాను. 165

ఆ కాశాదిభూతముల వ్యప్తిరజ్ఞోశమువలన బుట్టినవి పంచకర్మేంద్రియములు. ఆ పంచభూతముల సమ్యక్రజ్ఞోశమువలన బుట్టినది ప్రాణము. కర్మేంద్రియము లైదింటితో గూడిన ప్రాణమే ప్రాణమయకోశము. ఈ ప్రాణమయకోశముద్వారానే, ఆత్మ, అన్నమయ కోశమున ప్రతిఫలించుచుండును. అన్నమయకోశమునకు సర్వక్రియానిర్వహణసామర్థ్య మిందు చేరనే గలుగుచున్నది. ౧౬౬

నై వాత్మాపి ప్రాణమయో వాయువికారో గస్తాగస్తా వాయువ దస్తర్పహి రేషః
యస్మా త్కీఞ్చ త్క్వాపి న వే త్తీష్ట మనిష్టం స్వం వాన్యం వా కిఞ్చన నిత్యం పరతన్త్ర్యః.

ప్రాణవాాయూపమగు ప్రాణమయకోశముకూడ ఆత్మ కాజాలను. ఏల యన ఇది గాలివలె దేహములోనికి జొచ్చుచును వెలికి వచ్చుచును ఉండును. తనకు గాని ఇతరులకు గాని ‘ఇష్ట మిది’ ‘అనిష్ట మిది’ అను నెఱుక సదా పరతంత్రమగు ప్రాణమయకోశమున కెప్పుడును ఎచ్చటను ఇంచుకేని లేదు. ౧౬౭

జ్ఞానేంద్రియాణి చ మన శ్చ మనోమయ స్సాన్యత్ కోశో మ మాహ మితి వస్తువికల్పహేతుః
సంజ్ఞాదిభేదకలనాకలితోబలీయాం స్తత్పూర్వకోశ మభిపూర్వ విజృమ్భతే యః. 167

జ్ఞానేంద్రియములైదును మనస్సును కలిసి మనోమయకోశ మగుచున్నది. మునుపటి దైన ప్రాణమయకోశమున నిండినదై వస్తువులలో ‘నేను’ ‘నాది’ అను భేదమును, నామ రూపాదిభేదములను గలిగించునది ప్రబలమైన యీ మనోమయకోశ మే. ౧౬౮

పఞ్చేంద్రియైః పఞ్చభి రేవ హోత్పత్తిః ప్రచీయమానో విషయాజ్యధారయా
జాజ్వల్మమానో బహువాసనేనై ర్మనోమయాగ్ని ర్వహతి ప్రపఞ్చమ్. 168

ఐదిండియములును ఐదుగురుహోరలు, విషయరతియే నిత్యప్రవర్తమానమగు ఆజ్ఞాధార, బహువిధవాసనలే కట్టెలు, వీనితో జాజ్వల్యమానమగు మనోమయయజ్ఞవహ్ని (కుండము)నుండి ఈ దృశ్యజగత్తు ప్రాదుర్భవించుచున్నది ౧౬౮

న హ్య స్త్వవిద్యా మనసోఽతిరిక్తా మనో హ్యవిద్యా భవబద్ధహేతుః
తస్మిన్ వినష్టే సకలం వినష్టం విజృమ్భితేఽస్మిన్ సకలం విజృమ్భితే. 169

మనస్సుకంటె వేఱు అవిద్య లేదు, మనస్సే భవబంధహేతువగు అవిద్య, కావున అది అంతరించిన సమస్తమును అంతరించినట్లే, అది చెలరేగిన సమస్తమును చెలరేగినట్లే,

స్వప్నే ఒర్థకూన్యే సృజతి స్వశక్త్యా భోక్త్రాది విశ్వం మన ఏవ సర్వమ్
త దైవ జాగ్ర త్యపి నో విశేష స్తత్సర్వ మేత న్మనసో విజృమ్భణమ్. 170

పదార్థశూన్యమగు స్వప్నములో భోక్తృభోగ్యభోగోపకరణరూపమగు ప్రపంచము నంతటిని మనస్సే సృజించుచున్నది కదా, జాగ్రద్దశలోను సర్వప్రపంచమును మనఃకల్పితమే, భేద మేమియు లేదు, కావున దృశ్యప్రపంచము సమస్తమును మనఃకల్పితమే, ౧౭౦

సుఖప్రికారే మనసి ప్రలీనే నై వాస్తి కిచ్ఛ త్సకలప్రసిద్ధేః
అతో మనః కల్పిత ఏవ పుంస స్సంసార ఏతస్య న వస్తుతోఽస్తి. 171

గాఢనిద్రలో మనస్సు ప్రలీన మైనప్పుడు, (నిద్రించుచున్నవానికి) ఈ ప్రపంచ మేమియునే యుండదు, అనుభవమున అంద తెలిగిన విషయమే ఇది, కావున జీవునకు సంసారము మనఃకల్పితమే కాని, వాస్తవము కాదు. ౧౭౧

వాయు నానీయతే మేఘః పున స్తే నైవ నీయతే
మనసా కల్ప్యతే బద్ధో మోక్ష స్తే నైవ కల్ప్యతే. 172

మేఘమును కూడదోలునదియు గాలియే, వీడదోలునదియు గాలియే, బంధమును కలిగించునదియు మనస్సే, తొలగించునదియు మనస్సే, ౧౭౨

దేహాదిసర్వవిషయే పరికల్ప్య రాగం బధ్నాతి తేన పురుషం పశువ ద్గుణేన
వైరస్య మత్ర విషవ త్పునిధాయ పశ్చా దేనం విమోచయతి త న్మన ఏవ బద్ధాత్. 173

దేహాది సర్వవిషయములందును రాగమును పుట్టించి దానిచే జీవుని, త్రాటిచే పశువునుబోలె, మనస్సు బంధించుచున్నది, పిమ్మట విషమునందుంబోలె విషయములందు వెగటును దృఢముగా పుట్టించి జీవుని బంధమునుండి ఆ మనస్సే విడిపించుచున్నది. ౧౭౩

తస్మా న్మనః కారణ మస్య జన్తో ర్మన్తస్య మోక్షస్య చ వా విధానే
బద్ధస్య హేతు ర్మలినం రణోగుణై ర్మోక్షస్య కుద్ధం విరజ స్తమస్కమ్. 174

కావున జీవునకు బంధమునుగాని మోక్షమునుగాని కలిగించు కారణము మనస్సే, రజోగుణములచే కలుపితమైనప్పుడు మనస్సే బంధహేతు వగును, రజస్తమస్సులు తొలగి శుద్ధమైనప్పుడు మనస్సే మోక్షహేతు వగును, ౧౭౪

వివేకవైరాగ్యగుణాతిరేకా చ్ఛుద్ధత్వ మాసాద్య మనో విముక్త్యై భవ, త్యతో బుద్ధిమతో ముముక్షో స్తాభ్యాం దృఢాభ్యాం భవితవ్య మగ్రే. 175

వివేకము వైరాగ్యము న నెడి గుణముల అతిశయముచేత మనస్సు పరిశుద్ధ మగును, పరిశుద్ధమనస్సు మోక్షమునకు సాధక మగును, కాబట్టి బుద్ధిమంతుడగు ముముక్షువునకు వివేకవైరాగ్యాలను దృఢపఱచుకొనుట క ర్తవ్యము, ౧౭౫

మనో నామ మహావ్యాఘ్రో విషయారణ్యభూమిషు చర త్యత్ర న గచ్ఛన్తు సాధవో యే ముముక్షవః. 176

విషయము లనెడి యరణ్యభూములలో మన స్సనెడి మహావ్యాఘ్రము సంచరించు చున్నది, మోక్షాభిలాషులగు సాధువు లచ్చటికి జనకుందురు గాక, ౧౭౬

ప ర మ హం స ప్ర బో ధ వాణి

ఒక భక్తుడు :- దేవుని జూచుట శక్యమా ?

శ్రీరామకృష్ణుడు :- శక్యమే, సందేహము లేదు, దేవుని సాకారత నిరాకారత అను రెండు రీతులను గనుట శక్యమే, సాకారుడగు భగవంతుని జూచుట శక్యమే, సాకారు డగు భగవంతు డనగా రూపుదాల్చిన పరమాత్మ, నేత్రగోచరరూపవంతుడగు మానవునిలో దేవుని ప్రత్యక్షముగ గన వచ్చు, దేవు నపతార మూర్తిని చూచిన దేవునే చూచినట్లు, యుగ యుగమందును దేవుడు మానవరూపమాన ఆవతరించుచుండును,

మహేంద్రనాథగు ప్త :- ఎట్టి పరిస్థితులలో దేవుని జూచుట శక్యమగును ?

శ్రీరామకృష్ణుడు :- మిక్కిలుముగ తహ తహపడు హృదయముతో దేవునికై ఆక్రం

దింపుము, తప్పక నీకు దేవుడు ప్రత్యక్షమగును, లోకులు భార్యలకై, బిడ్డలకై కడవలు కడవలుగ కన్నీరు కార్తురు, ధనముకై కన్నీట నీడులాడుదురు, దేవునకై విలపించువాడెడి ? దేవునకై ఆక్రందింపుము, మనఃపూర్వకముగా ఆక్రందింపుము,

అమృత శ్యామకై ఆక్రందనమ్ము నలుపు నిక్కముగ నో మనస యామె నీకు నెట్లు దూరముగ నుండెగల్గును ? దరియకుండెగల్గు నెట్లులు ? మీయమృతాదె కాళి ? ఓ మనస నీకు నక్కట యున్న యెడల బిల్వదళముల నొకకొన్ని బెండపూల నమ్మపాదమ్ములకు నర్పణమ్ము సేయు కలుపు మవ్వానితో ప్రేమ ఘమఘమలను,

తహతహపాటు అరుణోదయము వంటిది. అరుణోదయానంతరము సూర్యోదయము. తహతహపాటు పోతెక్కిన తర్వాతనే భగవత్సాక్షాత్కారము కలుగును. ఇహపరులకు ఐహిక సంపదయందున్నట్టి ఆన, తల్లికి బిడ్డయందున్నట్టి ఆన, పతివ్రతయైన సతికి పతియందున్నట్టి ఆన-ఈమూడు ఆనల ఉద్దేశము నొక్కటిగాకూడిన ఎంతి యగునో అంతగా భక్తుడు భగవంతునికై ఉబలాటపడునేని, అతనికి దేవుడు దర్శన మనుగ్రహించును. ఈమూడు ఆశల శక్తి యొక్కటిగా కూడిన ఎంతో అంత ఆతురము దేవునందెవనికి కలుగునో అతనికి భగవత్సాక్షాత్కారము కలుగును.

అనగా తల్లి బిడ్డ నెంత ప్రేమించునో భక్తుడు భగవంతు నెంత ప్రేమింపవలెను. పతివ్రత భర్త నెంత ప్రేమించునో భక్తుడు భగవంతు నెంత ప్రేమింపవలెను. ఇహపరులు ధనము నెంత ప్రేమింతురో భక్తుడు భగవంతు నెంత ప్రేమింపవలెను. ఈ మువ్విధముల ప్రేమ శక్తిని ఆకర్షణశక్తిని ఒక్కటిగాచేర్చి ఆమొత్తమును భగవంతునై మరలింపుము. అప్పుడు నీవు తప్పక భగవంతుని దర్శింపగలవు.

ఉబలాటపడుచున్న హృదయముతో దేవుని ప్రార్థింపవలయును. మ్యూపుమ్యూపు మని యటచుచు తల్లిని పిలుచు టొక్కటే పిల్లకూనకు తెలిసినది. తన్ను, తల్లి ఎచ్చట ఉంచినను ఆ కూనకు సంతోషమే. ఒకప్పుడు వంటయింటను, ఒకప్పుడు నేలమీదను, ఒకప్పుడు పాన్ను మీదను, పిల్ల తనకూనను పెట్టుచుండును. తనకు శాధ కలిగినను కూన ఏమిచేయును? మ్యూపు మ్యూపు మని యటచును. అంతే. దానికి తెలిసిన దంతే. కాని ఆ కూత చెవిని బడినంతనే, తల్లి, తా నెచ్చట నున్నను కూన యొద్దకు వచ్చి చేరును.

మహేంద్రనాథగుప్త :- దేవుని జూచువాడు ఈ కన్నులతోనే చూచునా?

శ్రీరామకృష్ణుడు :- ఈభౌతిక నేత్రాలతో దేవుని జూడలేము. ఆధ్యాత్మిక సాధన సాగిన కొలదియు సాధకునకు ప్రేమశరీరము కలుగును. ఆ ప్రేమశరీరమునకు ప్రేమనేత్రములు ప్రేమశ్రోత్రములు మొదలయిన యవయవము లుండును. దేవునిరాపు ఆ ప్రేమ నేత్రాలకు కాసనగును. దేవునివాక్కు ఆ ప్రేమశ్రోత్రాలకు విననగును.

దేవునిపై గాఢప్రేమ లేనిదే, యివి సిద్ధింపవు. దేవుని అతిగాఢముగ ప్రేమించిన వానికి దేవుడే సర్వత్ర కనిపించుచుండును. కామాల గలవానికి సమస్తమును పనుపువన్నె కలిగి కనబడును గదా? అట్లే, అప్పుడట్టి భగవత్ప్రేమగలవానికి 'సాక్షాత్కామస్మి' నేను నిక్కముగ అతడనే' అను ననుభూతి కలుగును.

రేయంబగళ్ళు దేవునే తలంచుచుండు వానికి దేవుడే సర్వత్ర కనబడుచుండును. ఎట్లనగా నొకచోట అగ్నిజ్వాలలను తెప్ప ప్రాల్పక కొంతసేపు చూచుచుండిన వానికి అన్నివైపులను అట్టిజ్వాలలే అగపడుచున్నట్లుండును గదా.

"అన్నివైపుల నతని కగపడెడి యగ్ని జ్వాలలు వాస్తవములు కావు కదా" అను తలంపు మహేంద్రుని మనసున కలిగెను.

ఎవనిమనసున నెంత యడుగున వటుగువడి యుండు భావమునైనను సరే గ్రహింపగలవాడైన శ్రీరామకృష్ణుడు మహేంద్రుని సందేహమును గుర్తించి ఇట్లనెను - 'ఆత్మమయుడును చిన్మయుడు నగు ఈశ్వరుని తలంచువానికి స్మృతినిశము కలుగదు. దేవునే మితిమీటి తలంచుచున్నచో చిత్తభ్రాంతి కలుగునని శివ

నాకు ఊకసారి చెప్పినాడు, అప్పుడు నేను 'జ్ఞానస్వరూపునే ధ్యానించువానికి జ్ఞానహాని ఎట్లు కలుగు' నని యడిగితిని.

ఒక భక్తుడు: - భగవంతుని జూచుట అనున దెట్లుండును?

శ్రీరామకృష్ణుడు:-నివు నాటకప్రదర్శనము చూడలేదా? ప్రేక్షకులు పరస్పరము సాగించు సంభాషణలు గోలగా నుండును, తటాలున తెర ఎత్తబడును, అప్పుడు సకలప్రేక్షకుల మనస్సును నాటకమువంక కున్మృఖ మగును. అప్పుడు వారు వేఱు దేనినిగాని చూడరు, సాధకు డావిధముగా అంతర్ముఖు డగుటే సమాధి, తెర వ్రాలగానే, ప్రేక్షకులు మరల చుట్టుపట్టుల జూచుచుందురు, అట్లే మాయాయవనిక వ్రాలి నప్పుడు, మనస్సు బహిర్ముఖ మగుచుండును.

ఒక బ్రాహ్మభక్తుడు:-ఏ సాధనలు చేసిన భగవంతుని దర్శింప వీలగును?

శ్రీరామకృష్ణుడు:-ఔండమున మిక్కుటంపు ఉత్కంఠతో నీవు దేవునకై ఏడువ గలవా? ధనమునకై, దారపుత్రాదులకై మానవులు కడవలు కడవలుగా కన్నీరు కార్తురు, దేవు నకై ఎవరు విలపితురు? బిడ్డ, బొమ్మలతో ఆడుకొనుచు, ఆయాటలో మునిగి యున్నంత సేపును తల్లి వంటపనిని తక్కుంగల యింటి పనులను జూచుకొనుచుండును, విసుగుపుట్టి నప్పుడు బొమ్మలను పాఱవేసి, బిడ్డ 'అమ్మా' అని ఏడ్చును. అప్పుడు తల్లి ప్రాయ్యిమీద ఉడుకు చున్న అన్నపుత్రపెలను దింపి, పరుగున వచ్చి బిడ్డ నెత్తుకొనును.

గురుస్తుతి

నేతేటి విశ్వనాథకర్మ 'విశ్వశ్రీ'

షణ్ముఖప్రియరాగం - రూపకతాళం

పల్లవి: రామకృష్ణదేవరా ..... నన్ను బ్రోవ వేమిరా

అనుపల్లవి: నన్ను తింతు నయ్య నిన్ను సద్గురూత్తమా నదా

చరణం: పంకజాసనాదిసురుల కై న ప్రస్తుతింప తరమె

మి: కామినికాంచనమోహము వీడిన సచ్చీలుండవు
కామితదాయినికాళి సద్దయ బడసినవాడవు

॥ రామ ॥

2, తుచ్ఛకామరాగభోగమత్సరంబులెల్ల వీడి
నిత్యయోగధ్యానమందు చిత్తవృత్తి నిల్పినావు

మి: సంతతబ్రహ్మానందము పొందిన సద్గురువరేణ్య
రాజితకోహలపల్లవపూజిత చరణాబ్జద్వయ

॥ రామ ॥

గణేశ స్తుతి

హంసధ్వనిరాగ - ఆదితాళం

పల్లవి : ముందుగ దలచెద మూషికస్యందన
ముదమున కనుగొనుమా (మిత్రం) సురపూజితచరణా

చరణం : పార్వతినందన పాహి గజానన
పాపవిమోచన పావనచరణా

మి : కుడుముల కొబ్బరిపండ్లను
ఉండ్రాళ్ దండిగ నిడెదను
విఘ్నములెల్లను బాపఁగ, సత్కృప దాసుని నేలగ ॥ము॥

2. శాంకరిప్రియసుత సజ్జనసన్నత
బ్రహ్మసురార్చిత తనుసంశోభిత

మి : తొలుతను గొలిచెడి జనులకు
జయముల నొసఁగెద వనుచును
గణముల కధిపతి వనుచును
సతతము దలతును మనమున ॥ము॥

త్రిపుటలనడుమనెమ్మది

ప్రాద్దున నిద్రలేచినమొదలు మరల రాత్రి
పాన్పుచేరువఱకును మనము కార్యరంగమున
వ్యాపృతులమై ఉండుము. నిదుర మేల్కొంచి
సంతనే, కన్నులు తెరిచుకొనును, వెలుపలి
జగత్తులోని వస్తునివహమును కనజేయును.
శబ్దముల ఆలకింప వీనులు విచ్చుకొనును, కర
చరణములు తమపనుల నారంభించును, ఆలో
చనలు అనుభూతులు సంకల్పములు తమతమ
దారిని సాగిపోవుచుండును. మనలో ప్రతి
యొక్కఁడును, ఎవనిదారిని వాడు, దినమంతయు
కార్యనిమగ్నుడై యుండును. మొట్టమొదట
దేహపు టక్కఱలను తీర్చుకోవలసియుండును.
'శరీర మాద్యం ఖలు ధర్మసాధనమ్' 'ధర్మా
నుష్ఠానసాధనములలో శరీరము అగ్రగణ్యము'

కావున దాని ఆరోగ్యసుస్థితులకై చేయవలసిన
వాని నన్నిటిని చేయుచుండుము. న్యాయ్యమే.
కాని మానవుడు దేహమే తా ననుకొని, అదే
సర్వస్వమని యెంచి దానిమీది యపేక్షలో
మితిమీరించుండును. అతని ఆనందములును
ఆశలును దేహముననే కేంద్రీకృతములై
యుండును. ఈదేహ మెక్కడ రాలిపోవునో
అను తలంపే అతని నెక్కువగ బాధించు
చుండును. దేహమును నిలుపుకొనుటకు తన
శాయశ క్కుల సతదు పాటుపడుచుండును. జీవిత
మున కెడతెం పుండకూడ దనెడి కోరిక, తాను
నిత్యుడుగ నుండవలె ననెడి కోరిక ప్రతిమాన
పునిలోను గూఢమును గాఢమునై యున్నది.

ప్రస్తుతకాలమున భౌతిక వైజ్ఞానిక సాంస్కృతిక సాంఘికార్థికరంగములలో మానవుల కార్యక్రమాలు పెచ్చు పెరిగిపోవుచున్నవి. ఇప్పుడున్నన్ని చిక్కులును సమస్యలును - మానవ చరిత్రలో ఇంతకు మున్నెన్నడును ఉండినవి కావు. భయంకర వేగముతో మానవుడు పరుగులు వాడుచున్నాడు, త్రిప్పటలకు లోనగుచున్నాడు. ఇవన్నియు ఎందునిమిత్తము— ధనము గడించుటకు, కీర్తి సంపాదించుటకు, అధికారము పడయుటకు, భోగ్యవస్తువుల సేకరించుకొనుటకు. కల్పితేని సుఖమును గడిపవలె అను ఆత్రమే మానవునికి అన్నిరంగములలోను ప్రేరకమై యున్నది. విప్పి పరికింతుమేని నిరవధికమైన ఆనందమే ప్రతిమానవునికి లక్ష్యము.

జ్ఞానార్జనముకూడ మానవుడు కోరుచున్నాడు. ఇంక నింకను జ్ఞానమును వర్ధిల్లజేసికోవలయునని, నిరవధికమైన జ్ఞానము తనకు దక్కవలయునని అతడభిలషించుచున్నాడు. జ్ఞాన మెందులకు? ప్రకృతిబంధములనుండి తాను విడుపొందుటకు, ప్రకృతిని తన అదుపులోనికి తెచ్చుకొనుటకు. స్వేచ్ఛ కేమాత్రమడ్డు తగిలినను మన మాగ్రహపరవశుల మగుచున్నాము. మోక్షాభిలాష — స్వాతంత్ర్యాభిలాష—మనలో గూఢముగను గాఢముగను ఉన్నది. అజ్ఞానావరోధమునుండి విడుపొందవలె నను కోరికయే జ్ఞానసముపార్జనోద్యమముగా రూపుదాలుపుచున్నది. ఎన్నికష్టములకైనను త్యాగములకైనను మనము వెనుదీయలేదు. దగ్గరివి దూరమువి అను భేదములేక సమస్తమును మనకు విధేయముగ నొనర్చుకొన పాటుపడుచున్నాము. ఒక్కొక్కరంగమును అదుపులోనికి తెచ్చుకొనుచున్నాము. జ్ఞానాభిలాషయు స్వాతంత్ర్యాభిలాషయు లేని

మానవుడు లేనేలేడు. స్వాతంత్ర్యోద్యమములను జూచుచున్నాము, బానిసత్వమునకు వ్యతిరేకప్రతిఘటించుటను గనుచున్నాము. మానవులకు సహజమును స్వాతంత్ర్యాభిలాషయే ఆయుద్యమాల, ప్రతిఘటనల రూపమున ఆవిష్కృతమగుచున్నది.

లాష, అసమ్యక్ర సుఖాభిలాష, నిర్నిరోధస్వాతంత్ర్యాభిలాష — ఇవే మానవుల పనుల కన్నిటికిని, తలంపుల కన్నిటికిని, అనుభవముల కన్నిటికిని మూలము అని తేలినది. మానవుడు ఇన్ని శోధనలకు విపత్తులకు లోనై నప్పటికిని, మహోజ్వల విజయములను ఫలితములను సాధించుకొన్నప్పటికిని— వైని పేర్కొన్న యభిలాషలు నెఱవేలు అవకాశ మెప్పుడైన గలుగునా అనుటను గమనింపవలెను. మృత్యుదేవత జీవులలో ఎచ్చుతగ్గులు పొటింపదు, దొర యని బంటని చూడక కబళించివేయును. ఒకనాడు మిన్నంటిన మహోద్యమములు మహాసామ్రాజ్యములు మఱునాడు అడుగంటిపోవుచున్నవి. పుట్టు వొందిన ప్రతి ప్రాణియు ఒకనాడు మరణింపవలసినదే. కావున అసమ్యక్ర సుఖ మనునది కుండేటికొమ్మే. అసమ్యక్ర సుఖమును సాధించుకోవలె నని మానవుడనాదికాలముగా కావించుచున్న భగీరథ ప్రయత్నము భగ్న మనుచునే యున్నది. సుఖదుఃఖము లొకద్వంద్వము. ద్వంద్వ మనగా జత, రెండింటి గుత్తి. రెండింటి గుత్తిలో ఏ ఒక్కదానిని మనము లాగినను, రెండవదియు మన మెంత వలదనుకొన్నను వచ్చిపడును. సుఖమునంటి దుఃఖమును సంప్రాప్త మగుచుండును, అది ప్రకృతిధర్మము, స్వేచ్ఛయు, అక్కటా, ఎంత అస్థిరము! ఈ నిముసమున సిద్ధించిన ట్లుండును, మఱునిమిసమున మరల సంపాదించుకోవలసి ఏర్పడుచుండును.

ఈలా గనుట నిరాశావాదముగా గోచరింపవచ్చు, కార్యోత్సాహమునకు గొడ్డలి పెట్టుగా అగపడవచ్చు. కాని సునిశితదృష్టితో పరికించితిమేని—ఇది నిరాశావాదము కాదనియు ఆశావాదమును కాదనియు, అప్పట మైనసత్య మనియు యుగయుగములుగా రూపొందిన మానవుల యనుభూతి ప్రతిపాదనమే అనియు తెల్లమగును. దీనియాధార్థ్యము ననుభవపరులు బోసన్నంతగా, లే బ్రాహ్మమువారు బోసరు. ఏల యన పసివారు లోకపు పైతఱు కలకు ముగ్ధులగుచుందురు. విషయము నున్న దాని నున్నట్లుగా చూడకపోవుటయు అర్థము చేసికొనకపోవుటయునే ఆశావాదమునకును నిరాశావాదమునకును కారణము. నావి నీవి అను భేదము పాటింపక విషయముల నున్న వాని నున్నట్లుగా గనుచుందుమేని సంగరహితతి అలవడును. మేలిమియు చెడుగును సంభవించి నప్పుడు మనకుపొంగుకుంటుండు కలుగకండును. వ్యామోహమునకు గాని మోసమునకు గాని దురభిమానమునకు గాని తహతహపాటునకు గాని ఆస్పద ముండదు.

ఈజగత్తు ద్వంద్వజగత్తరుట ప్రత్యక్షము. ఇంగు చావుబ్రతుకు లున్నవి, దుఃఖసుఖము లున్నవి, దాస్యస్వేచ్ఛలున్నవి. మృత్యుగర్హారమున బడక భేదమోదము లనుభవింపక ఎవరును తప్పించుకోలేరు. మఱి మనలో ఆంతరముగా ఉన్న మరణఃహితజీవితాభిలాషకును, దుఃఖరహితసుఖాభిలాషకును అర్థ మేమి? వ్యర్థాశ లని ఎంచి వానిని మనము వదలుకోవలసినదేనా? సచ్చిదానందస్వరూపమగు ఆత్మ లేదా. ఈ పారమార్థికవిషయములను మనకు దెలియజేయ భౌతికాదిశాస్త్రములు సమర్థములు కావు. శ్రీరామకృష్ణుని వక్తాఁగించుచున్నాడు:—“ముఖలు ఆత్మను సాక్షాత్క-

రించుకొనిరి, భౌతికాదిశాస్త్రములద్వారా బ్రహ్మజ్ఞానమును ప్రాపింప శక్తియు కాదు—ఈమూలవస్తువు ఆమూలవస్తువుతో కలిసిన అట్లు పరిణమిచుచు, ఆమూలవస్తువు ఈమూలవస్తువుతో మిలితమైన ఇట్లు మార్పొందుచు—” అను ఈ రీతిగా ఇంద్రియగోచరములగు వస్తువులనుగూర్చి, తెలిసిదిని భౌతికాది శాస్త్రములు మనకు సమకూర్చును. ఈ సాధారణజ్ఞానము ద్వారా పారమార్థికవిషయముల ఆకళించుకొనుట మానవునకు సాధ్యముకాదు. వానిని తెలిసికొనవలెననిన — సాధుగోష్ఠిలో మెలగ వలయును.”

కాబట్టి జీవితపరమార్థపు లోతులను తఱచినవారుకు బ్రహ్మరూఢాతినొందినవారు నగు యోగులకు మహద్వలను మన మాత్రయింపవలయును. వాఙ్మనము ప్రమాణగ్రంథములలో పదిలపఱుపబడిఉన్నది. భృగువు అధికమించిన బ్రహ్మజ్ఞానమును తైత్తిరీయోపనిషత్తు తెలుపుచున్నది, ఆలకింపుడు—

“ఆనందో బ్రహ్మైశ్చి వ్యజానాత్. ఆనందాద్భేదఖల్విహూని భూతాని జాయంతే. ఆనందోఽజాతాని జీవంతి. ఆనందం ప్రయన్త్యభిసంవిశన్తి”

“ఆనందమే బ్రహ్మమని ఎఱిగెను. ఏలయన ప్రాణులు ఆనందమునుండియే పుట్టువొందుచున్నవి, పుట్టువొందిన ప్రాణులు ఆనందము చేతనే జీవించుచున్నవి, ఆనందమువంకే చనుచున్నవి, ఆనందముననే వికృతమొందుచున్నవి” ఆ యుపనిషత్తే ఆనందమునకు ప్రథమమైన దానిని గూర్చి ఇట్లు చెప్పుచున్నది—

“అనద్వా ఇదమగ్ర ఆసీత్. తతో వై సదజాయత. తి దాత్మాగ్నం స్వయ ముకరుత. తస్మాత్తథుక్తకృత ముచ్యత ఇతి, యద్యైతధుక్తతమ్, రసో వై సః, రసగ్గ్ హేవామయ-

ల భ్యాసస్త్రీ భవతి. కోపేన్యా వాన్యా త్క-
ప్రాణ్యాత్ . య దేవ ఆకాశ ఆనందో నన్యాత్”
“సృష్టికముందు ఈ ప్రపంచము నా మహాప-
వితేషరహితమగు అవ్యాకృతస్వరూపముగా
నుండెను. సృష్ట్యనంతరము నామరూపవిశిష్ట-
మగు సస్వరూపము దానికి కలిగెను. నామ-
రూపములు లేని బ్రహ్మము నామరూపములు
గల జాతులు తానుగా ఏర్పటచివందున ఆ
బ్రహ్మము స్వయంకర్తృక మని చెప్పబడు-
చున్నది. ఆ బ్రహ్మము రసస్వరూపము. ఈ ప్రా-
ణికి రసమును బొందుట చేతనే ఆనందము కలుగు-
చున్నది. హృదయాకాశమున ఈయానందము
లేనివాడు ప్రాణనాది క్రియలను జేయజాలడు”
(II-7-1)

విశ్వాససంధాయకమును సంతారకమును
పరిణతిప్రదమునగు సమాధానము కదా ఇది.
మన దుఃఖాలను అడ్డుకులను సంకోచాలను
నిర్మూలించు జవాబిది. ఆనందమే—నిరవధిక
బ్రహ్మనందమే మన స్వరూపము. మనము
పుట్టినదనిది అంశుండి, జీవించుచున్న
దందులో, మనకు ప్రాప్యమదే, మనము దివ్య
మొందునదందులోనే, ఆ ఆనందమే లేకున్నచో
మనము పుట్టియుండము, జీవించియుండము
ఇంద్రియాదులద్వారా మన మనుభవించు
క్షుద్రానందము నిరవధికమగు బ్రహ్మనందము
నకు ప్రతిబింబమే. మనలో నున్న నిరవధిక
సుఖాభిలాష అనిరవధిక బ్రహ్మనందమునకు
సూచకమే. అట్లే మననిత్యజీవితాభిలాషయు-
అత్యనిత్యత్వమునకు సూచకము. కావున ఇంద్రి-
యములచేతను ప్రతిభచేతను నిత్యజీవితాభి-
లాషయు నిరవధికానందాభిలాషయు తీర జాల-
సంతమాత్రముచేత ఆ యభిలాషలను అణచు-
కొనుట అత్యహానివంటిదే. కావలసినదేమనగా-
భగవత్సాక్షాత్కారమునకై తహతహపాటు,

సాధన. ‘తెండి, మేలుకొండి, లక్ష్యమును
సాధింపనిదే ఆగకుడి’ అనికీ ఉపదేశానుసారము
సాధన సాగించుట విధాయకము

మతాకప్రశ్నకూడ అడుగవచ్చు. ఉపనిష-
త్తుల కాలములో ఋషులు బ్రహ్మమును
సాక్షాత్కరించుకొని రనుట సరియే. ఆధునిక
యుగమున బ్రహ్మమును తాను సాక్షాత్క-
రించుకొని మనవంటివానికి మూగదర్శకడైనవా-
డెవడైన కలదా? ఈ ప్రశ్న నూహించు-
కొనియే కాబోలు అనదీసిట్లు ఆధునిక యుగ
పురుషుడైన శ్రీ రామకృష్ణుడు బ్రహ్మమును
సాక్షాత్కరించుకొనుట కాక జీవిత శేషమును
ప్రత్యేకకాలోచితసాధనవిధానముల ప్రచార-
మునకై వినియోగించెను. ఆయన బ్రహ్మమును
సాక్షాత్కరించుకొని ఆసమాధ్యస్తమభూతిలో
ఆఱునెలలకాల ముండెను. తాను గడించిన
పారమార్థికసంపదను అర్థించినవానికి అర్హులకు
నెఱచూట లిచ్చెను. నాటి భారత రాజధాని
నగరమగు కల్కత్తాపురంలో సంచరించి కేవల
ప్రజాక్షేమాభిలాషచే ప్రేరేపితడై ఆస్మాప్రాప్తి
పథములను కటచెను. భగవంతుడే ఆయనకు
ఉపిరి. భగవంతుడే ఆయనకు మనోవిప్లు, భగ-
వంతునే తప్ప వేఱుదేనిగాని ఆయన ఎఱు-
గడు. ఆధ్యాత్మికసత్యములకు ఆయనజీవితచరి-
త్రము ఈనాడుపైతముమహోజ్జ్వలమైన సాక్ష్య-
ముగ నున్నది. ఆయనసూక్తులు స్వానుభ-
విశిదీకరణములే కాని వట్టిపుస్తకపాఠాలవల్లం-
తలు కానందున, జిజ్ఞాసువుల కవి క్రొంగొత్త
వెలుగుబాటలను చూప సమర్థములుగ
నుండెను.

చేతులారంగ శివుని బూజింపఁడేని,
నోరు నొవ్వంగ హరికెర్తి నుడువఁడేని,
దయయు సత్యంబు లొనుగాఁ దలంపఁడేని-
కలుగ నేటికిఁ దల్లుల కడపుచేటు!

అను బమ్మెరపోతరాజుగారి పద్యశత్రుము జగత్ప్రసిద్ధము కదా! ఇందు శివపూజయూ హరిసంక్రీతనమును దయయు సత్కయము అను నాల్గు పేర్కొనబడియున్నవి. వీనిలో ఒక్కటి చాలును మానవజీవితమును సార్థక మొనర్చు అని పోతరాజుగారు చెప్పియుండగా శ్రీరామ కృష్ణుని చరిత్రము ఇన్నింటిని అద్వితీయ లక్ష్యమే. బ్రహ్మనుభూతితోనే నిలువక, ఆయన క్రిందికి దిగినది పరమకరుణచే లోకము నుద్ధరించుటకు. శ్రీరామకృష్ణుని భౌతిక దేహ మిప్పుడు మనకంటియెరుట లేననునది, ఆయన నోట వెలువడిన అమరవాణి, 'సూక్తిసుధ' మన కున్నది నూతనోద్భవము పలుకబడి నప్పు డావాక్యములలో ఏయావర్జనశ డిట్టిపడుచుండెనో ఇప్పటికిని ఆశక్తి వానిలో అట్లే యున్నది. ఐనను ఆయనజీవితసందేశాలను మన మవగాహనచేసికొనవలె ననిన ఆయనతోకూడ నుండి ఆయనచే సుకీర్తులైనవారు చెప్పగా వినవలెను. ఆట్టి వారిలో అగ్రగణ్యుడు గురునాథుని సందేశ హృదయమును గ్రహించినవాడు శ్రీ వివేకానందస్వామి. గురునాథుడు తనశక్తికి ఈ శిష్యుల కేగ్యులలోని కెల్లు సంక్రమింపజేసెనో ఇతని మాటలలోనే ఆలకింతురు గాఁ — "దేహమును త్యజించుటకు రెండుమాడు దినములకు ముందు ఒకనాడు ఆయన నన్ను చెంతకు పిలిచి, తన కెరుట కూర్చుండబెట్టు కొని నాపై చూపు నిలిపి సమాధి నిమగ్నుడయ్యెను. అప్పుడు విద్యుదాఘాతమును బోలిన దొకటి నామీనిలో జొచ్చుకొనుచున్నట్లు నాకు తెలియ నగుచుండెను. కొంతసేపటికి నేనును బాహ్యలోకస్పృశిని గోల్పోయి కదలిక లేక కూర్చుంటిని. అట్టిస్థితిలో ఎంత కాల ముంటినో నే నెఱుగను. బాహ్యలోకస్పృశి గలిగి కన్ను

లను తెరిచి చూతును కదా, శ్రీరామకృష్ణుడు కన్నీరు కార్చును కననయ్యెను. నే నడిగి నందుకు ప్రేమపూర్ణవాక్కుల ఆయన యిట్లనెను—'ఈదినము నాసర్వస్వము నీ కిచ్చితిని, నేను బికారి నైతిని. స్వస్థానమునకు మగుడుటకు ముందు, ఈ శక్తితో లోకక్షేయమునకై పెన్ను పనుల నీ వొనర్చవలసి యున్నది' ఆ శక్తియే నన్ను ఈయాపనుల సాధింప దాఁచుచున్నట్లు నాకు స్పష్టముగ తెలియనగుచున్నది. ఈనాడేహము సోమా రిగా నుండుట కుద్దేశింపబడినది కాదు."

శ్రీరామకృష్ణునిసందేశమును తాను తెలిసికొనుటకును లోకమునకు తెలియజేయుటకును అనితరలభ్యమగు దక్షత శ్రీ వివేకానందస్వామికి యుండె ననుట కొక యుదాహరణమును దెలుపుచున్నాము-1884 వ సంవత్సరమున నొకనాడు శ్రీరామకృష్ణుడు నరేంద్రాది శిష్యులతో మాటాడుచుండిగా వెళ్లవమత ప్రసక్తివచ్చెను. గౌరంగ దేవుని సందేశమును సంక్షేపించుచు గురుదేవు డిట్లనెను: "ఈ మతము బోధించు విషయములలో ముఖ్యములు మూడు - భగవన్నామాభిరుచి, సర్వభూతదయ, వైష్ణవసేవ" ఈ మాటలు ముగించులోపుగనే ఆయన సమాధి నిమగ్నుడయ్యెను. తిర్వాత బాహ్యలోకస్పృశి ఇంకను పూర్తిగా కలుగితండగా ఆయన తనలో తానిట్లనకొనెను. "సర్వభూతదయ! సర్వభూతదయ! సీరి మూఢా, భువిపై ప్రాకు నొకత్తుడ్రక్రిమివి నీవు, నీవు ఇతరులపట్ల దయచూపుటయూ! దయ చూపుటకు నీ వెవరు? నీవు దయచూపుట అనునది కేవలము అసంబద్ధప్రలాపము. నీవు మానవుల పట్ల దయచూపవలసినవాడవు కావోయి, మానవుని భగవత్స్వరూపునిగా భావించి సేవ చేయవలసిన

వాడవు. ఈమాట లక్కడ నున్న చా రంద టును విన్నవే. కాని వీని యర్థ మెఱుగగలిగి నది నడేందు డొక్కడే. గురుదేవుని ఆ యద్భుతవాక్కులలో క్రొత్తవెలుగును అతడు కనుగొన్నాడు. భక్తికి జ్ఞానమునకు అందు చక్కని సామరస్యము కుదిరియున్నది. నైవ మనుకూలించినచో ఈ సందేశమును తాను

లోకమంతట వెదజల్లును ననుకొన్నాడు నరేంద్రుడు, అలాగే వెదచల్లినాడు కదా!

ప్రచండవేగసాధనములు బలిసిన యీ కాలమున సాంఘికార్థిక రాజకీయాది విస్తవములు భవి న్నజ్ఞూత లూపుచున్న యీ దినములలో ఈ సంక్షోభాలకు విఱుగుడు, ప్రశాంతి కేకైక సాధనము అత్యజ్ఞానము.

శ్రీ శివానంద స్మృతులు - 43

శ్రీమత్ప్రవాజిక శ్యామాప్రాణ

క్రీ. శ. 1-5-1929 (బుధవారము)

బేలూరుమఠము

ఒకానొకయువకనిమనంబున వైరాగ్య భావ ముదయింప నతడు, తన బి.ఏ. పరీక్షలకు ముందు ఇల్లు వీడి, సాధనానుష్ఠానముల చేయు నుద్దేశ్యముతో మఠమునకు వచ్చెను. కాని పెంటనే యింటివాగు యింటికిడనే, సాధనల సాగింప వచ్చునని అతనిని బలాత్కారముగ ఇంటికి తీసికొనిపోయిరి. ఇంటికి పోయినప్పటి నుండి అతడు శ్రీమహాపురుషుల ఆదేశానుసారము సాధనల చేయుచుండెను. ఆ బాలుడు నేడు శ్రీమహాపురుషులదర్శనార్థము బేలూరు మఠమునకు వచ్చెను.

అతడు ప్రణామ మాచరించిన పిదప, శ్రీమహాపురుషులు కుశలప్రశ్న లడిగిరి.

భక్తుడు : శరీరా రోగ్యము బాగుగనే యున్నది, కాని మనస్సు చాల చంచలముగ నున్నది. ఇసుమంతయు శాంతి కుదురుట లేదు, ఘోరాశాంతిగ నున్నది.

మహాపురుషులు : నీమనస్సులో ఇట్టి అశాంతి కలుటకు కారణము, ఆ జగన్మత

నీపై కృపజూపుటకే అని ఎఱుంగుము. ఆమెను పొందుటకే ఈ వ్యాకులత, కోరినదానిని పొందకపోవుటచే అశాంతి, ఇవన్నియు భగవత్కృపావిశేషముననే సంభవించును. పెక్క జన్మలనుకృతఫలంబునను, భగవత్కృపాకటాక్షవీక్షణమునను మానవునిమనంబున ముముక్షుత్వము కలుగు. కాన నీవు కడువ్యాకుల చిత్తముతో విలపింపుము. తోడోడ ప్రార్థింపుము. “లల్లీ, నాకు దర్శన మిమ్ము. నేను సాధనహీనుడను, భజనహీనుడను, దుష్టులు డను, నాపై కృప చూపి దర్శన మిమ్ము. ఇలాగు ప్రార్థించుచు కాలము గడపుము. మనస్సు నిలువనీ, నిలువకపోనీ వేఱువైపుల దృష్టి ప్రసరింపనీయక కేవలము ప్రార్థనల సాగించుచుండుము. కృష్ణీవలుడు వంశపరం పరాగతమగు సేవ్యమును వదలక అంటిపెట్టుకొని యుండుచండమున నీవును ప్రార్థనల నెడతెగక సాగించుచుండుము. ఇటు నటు తిరుగ నేల! స్వకృపాముననే జగదీశ్వరి నీపై కృప జూపి, సంసారము అనిత్య మనెడి జ్ఞానమును కల్పించి, సంసారబంధముల నెల్ల త్రెంచి వేయను.

భక్తుడు : ఒక్కొక్కరి ధ్యానముచేసి
ఆనందము కలుగుచు. మఱొక్కప్పుడు మన
స్సును వశపఱచుటకే సాధ్యము కాదు.

మహాపురుషులు : తరంగమువలె "(Wave-
like motion)" ఎక్కడు లేగ్గుటలు మనస్సునకు
నైజగుణము సుమా! సముద్రములో అలల
ఆటుపోటులు చూడలేదా? ఒకపెద్ద అల
లేచును, దానివెనుక ఒక లోతుగుంట ఏర్ప
డును, అటుపై మరల పెద్ద అల లేచును,
మనస్సుగతికూడ ఈలాగే. అప్పుడప్పుడు వశము
కాకుండుటకు అర్థమే మన—మరల గొప్ప
తరంగము లేచు ననియే ఎఱుంగుము. అటుపై
ఆనందము కలుగును. కాని యథార్థభక్తుడు ఈ
ఆనందమునకు ఉప్పొంగడు, నిరానందమునకు
హతాశుడను కాదు. అంతయు జగజ్జనని
ఇచ్చు. సర్వము లిల్లికృప అని ఎఱింగి తదేక
నిష్ఠచిత్తముతో విశ్వేశ్వరిని ప్రార్థించు

చూడును. జగన్మాత నిన్ను ఎట్టి పరిస్థితిలో
ఉంచినను, నీవుమాత్రము సీతార్థన కొనసా
గించుకొంటిది, నిరవచ్ఛిన్నానందము నీకు
లేప్పక లభించును. జగజ్జనని నీకు ప్రసన్నురా
లగును. నాయనా, నీవు ఎట్టి పరిస్థితిలోను
చలింపకుము. లెల్లి నీపై కృప చూపుచున్నది,
ఇది మీదను చూపును. నామాట విశ్వసించుము.
తలవెంట్రుకులు వల పెంచితివి! కత్తిరింపుము.
గొప్పధ్యానదనని చాటుకొనుటకా ఏమి?
పదిమందిలో పదునొకొండవవాడుగ నుండము.
బాహ్యదంబరములతో పని లేదు. బైట ఎట్టి
పార్థక్యము చూపకు. కాని అంతరంగమున
సర్వదా జగజ్జననిని ప్రార్థించుము. చూడుము
ఇది బైటవస్తువు ఎన్నటికిని కాజాలదు సుమా!
ఇక లేచి ఆయమునకు వెళ్లి శ్రీతామారు
దర్శనము చేసికొని వచ్చి ప్రసాదము స్వీక
రింపుము.

శివానందలేఖావళి

86

(శ్రీ)రామకృష్ణమఠము,

బేలూరు, హకార

ప్రియ శ్రీరక్ష—, 20 మే 1920.

నీజాబు చేసినది. మాతృశ్రీపరిస్థితి మునుపటి
యట్లే యున్నది. ఏమి సంభవింపనున్నదో గురు
దేవునకే ఎఱుక. మనసుల కందని వారిదివ్య
లీలలు ఎవ్వరికిని ఎప్పుడును అర్థము కావు ఆమె
కృపతో మనకు పరిపూర్ణభక్తిశ్రద్ధలను
ప్రేమానుకంపలను ప్రసాదించును గాక, ఇదే
నా ప్రార్థనము.

నీ పడిగినదానికి సమాధానము : - ఎట్లో
ఒకట్లు జపముద్వారానో ధ్యానముద్వారానో

రెంటిద్వారానో కల్యాణగుణముల భావించుట
ద్వారానో (ఇదియు సొక విధమగు ధ్యానమే)
మనస్సును భగవానునిపై నిలువవలయును.
అట్లు సాగునేని మంచిదే. కాలమునుగూర్చి
తలంపకు. శ్రమపడ నక్కఱ లేక సునాయాస
ముగా ఎంతయెక్కును నిన్ను భగవంతునికి నివే
దించుకోగలిగిన అంతమేలు. మిక్కిలి శ్రమ
పడకు. ప్రధానమైనది భగవదనుగ్రహము.
నీకు విముక్తివాయకము భగవదనుగ్రహమే.
ఆధ్యాత్మికసాధనలచేత భగవత్ప్రాప్తి ఎవరి
కిని కలుగజాలదు. దేవుడు కేవలము తన కరుణ
చేతనే తన్ను చూపుకొనును. ఆయన పట్టుదల
గలవాడు. దేనికిని పరతంత్రుడు కాదు. ఆధ్యా
త్మిక సాధన లాయనను బద్ధపఱుపజాలవు.

ఆయన కఠిన్మనస్సే, ఎవనికైనా సాధన లలో నిష్ఠ కుడుదును, నీ విక చింతిల్ల నక్కఱ లేదు, అమృతం నీకు దివ్యనామము నుప దేశించి అంత ప్రేమపూర్ణురాలుగ నున్నందున, ఇక నీకు భయ మక్కఱలేదు. ఆధ్యాత్మిక సాధనలను యథాశక్తి సాగించుచుండుము, మిక్కిట ముగా శ్రమపడకు, నీకు హృదయపూర్తి గలుగును, గురుదేవునకు కనికరము నీయించి పు డున్నది, ఇకను నుండగలదు, మీ అమృత ఆరోగ్యము గలుగుత మనియు మీ రండులు ఎంతయు బాగుండవలె ననియు నాప్రార్థన.

శ్రీయోధిలాషి,
శివానంద.

87

శ్రీరామకృష్ణచరము,
బేలూరు, హరారా,

ప్రియ శ్రీమత్—, 10 జూన్ 1920.

నీజాబు చేరినది. అన్ని సంగతులు తెలిసి నవి. గురుదేవు సమగ్రహముచే నీకు సమున్నహ గలుగఁగాత మనుట హృదయపూర్వకమైన మాప్రార్థన. దేహమునకు ఇప్పుడో ఏ తొక ప్పడో మరణమనివార్యము గురుదేవుడీ దేహ మునకు సార్థకతను ప్రసాదించును గాత, అనగా భగవచ్చాణాకవిందములందు దృఢభక్తి కర్థ లను గలిగించును గావుత. జగమంతయు విలయ మొందినను గురుదేవునకును ఆయన భక్తుల కను సేగి యుండదు. ఇది నిత్యతత్వము. గురు దేవునకు శిష్యవర్గమును తమభావకి దేహము లను వీడినను సూక్ష్మదేహములందు వాని యునికి సదా యుండును. వారు మోక్షమును కోరు. మాతృశ్రీకి ఆరోగ్యము సరి లేదు, ప్రతిదినమును - ఒక్కొక్కప్పుడు దినమునకు రెండుపర్యాయములు ఆమెకు జ్వరము వచ్చు

చున్నది. దుర్బలత మిక్కిటముగా నున్నది. అయినను మెల్లగా ముఖమిద్దాకి ఎట్లో పోవు చునే యున్నది. కడుపుబ్బరమును (ఆకలి లేకుం డుటయు) మిక్కిటముగా నున్నది. ప్రస్తుతము ఆమెకు శ్రీయత రాజేంద్ర కవిరాజు వైద్యము సేయుచున్నాడు. కీర్తిశేఖరు దుర్గాప్రసాద సేనుగారి మనుమడు కాళిఘోషమును ఉపచ రించుచున్నాడు. జ్వరము ఇంచుకంత తగ్గి యుండవచ్చు. అది ఏమంత ఎక్కువ తగ్గువల కాదు. కాళ్యణో రవంత వాపున్నది, అది రక్తపీసతకు సూచకము. కవిరాజును ఈలక్ష ణమును గుర్తించినాడు. అన్నము చాల తక్కు వగా తినుచుండవలె ననుట అత డేర్పఱచిన ఆహార నియమము. ఇప్పుడు అంతయు గురు దేవు సంగల్పాధీనము.

విజ్ఞానానందస్వారి అలహాబాదుకు మరలి వచ్చిరారు. స్వామిజి గుడివిర్మాణము చాల మట్టుకు సాగినది కట్టుబడిసామగ్రివెలలు అతి మాత్రము హెచ్చి ఉన్నందున నిర్మాణకార్య మును ప్రస్తుతము ఆపియున్నారు. కోకామహా రాజు డే సముగ నున్నారు.

నీకు నాహృదయపూర్వక ప్రేమానురాగా శీస్సులు.

శ్రీయోధిలాషి,
శివానంద.

అనుబంధము : ఇక్కడ ఎండలు తీరముగ ఉన్నవి.

88

శ్రీరామకృష్ణచరము,
బేలూరు, హరారా,

ప్రియ శ్రీమత్—, 12 ఆగస్టు 1920.

నీజాబు యథాకాలమునకు చేరినది. మాతృశ్రీ భౌతికకరీరమును త్యజించినందుకు

ప్రతియొక్కరును దుఃఖాక్రాంతులై యున్నారనుటకు సంజేహము లేదు. ఆమె లేచిపోయినను తలంచినకొలదియు భక్తులకు ఆమె సాన్నిధ్యము మఱి తగా ననుభూతమై హృదయ శాంతి చేసూతును. ఆమెను మామూలు మానవాంగనగా తలపరాదు. సాధకరాలని కాని ముక్తాత్మురాలని కాని భావింపరాదు. కాళితార షోడశి భవశేషిని ప్రభృతులనలె ఆమె నిత్యపరిపూర్ణురాలు. మూర్తిభవించిన పరాశక్తియే. వాఃపంటిదే ఆమె. భగవదనతార మూర్తియైన శ్రీరామకృష్ణునకు సహాయురాలు యుగధర్మరంజకురాలుగను (గురు దేవుని వలెనే ఆమెయు) తన్ను ముఖగుపఱచుకొని వంగ దేశమున నొక యప్రసిద్ధ గ్రామమున పేద తల్లిదండ్రులకు పుత్రికగా అవతరించి. సకల జీవులకును లౌకిక పారమార్థిక సుఖమును సమకూర్చుటయందు వ్యాపృతురాలై యుండినది. కావున ఆమె యనుగ్రహమును, అప్రతితముగ వెల్లిగొను ఆమె మాతృప్రేమన ఆస్వాదించినవారు ధన్యులు. కలకుండలినగ అంజలి కంఠర్యామినిగ నున్న ఆ దివ్యమాత ప్రేమతో ఏ భక్తుల తనహస్తముతో స్పృశించినో ఆతనికి నామోత్కారము కలిగినట్లే.

తప్పక కలిగితీరును. అది మాఅందఱి నమ్మకము ఇంకను సీ కేయి తెల్పుచును? అమ్మ అనుగ్రహముచే మీలో చక్కద్రుకు ఇదే యనుభూతి గలిగినది, పెక్కంద్రుకు కలుగ న్నది.

సీవు పంపిన స్వయమును చదివితిని. నా ముష్టిను అది చాల బాగుగ నున్నది. దానిని ఉపయోగన ప్రతికకు పంపెదను, మీ కండఱికిని నా ప్రేమానురాగాశీస్సులు. ప్రభువుచే ఇక్కడ సమస్తమును చక్కగా పాగుచున్నది. కాని మలేయాయువు ఆరంభమైనది. కొంత వఱకు నది కననగుచున్నది.

నీ ప్రేమోభిలాషి,
శివానంద,

అనుబంధము :- మాగృశ్రీ శరీర శేషములకు చరమసంస్కారము జరిగించోట ఒక గుడి కట్టవలయునని నిశ్చయింపబడినది. ఆమె అనుగ్రహముచే అందుకు విరాళములు అడుగకే వచ్చుచున్నవి. (మాతృశ్రీ జన్మగ్రామముగు) జయమాబ్బటిలో కూడ ఒక గుడి నిర్మింపబడవచ్చు. విసను అందుంగూర్చి గట్టిగా చెప్పలేను.

భీష్ముడు ధర్మజునకు కావించిన ధర్మోపదేశం

ప్రభాకర్

(గత సంచిక తరువాయి)

శ్రోత ధర్మరాజు.

ఇతని గుణగరిమను భీష్ముడే యీలాగు

ప్రస్తుతించాడు—

ఎవ్వడు పుట్టిన నెల్లమునీంద్రులు

నత్యంత సంప్రమోదాత్ములైరి

పరిమధార్మికులైన భరితులయందును

నెవ్వరు నెవ్వని నెనయలేరు

సత్యులు దాంతయు శౌచంబు శాంతియు

నలవడి యెవ్వనియందు వెలయుఁ

బాతదానాధ్వర బంధురతొది ధ

ర్మంబులెవ్వనికిఁ బ్రియంబు లెపుడఁ

గామమునైన విపులార్థకారణమున

నైన భయముననైనను నపధవర్త
సంబునకుఁ జొరఁజెప్పఁడు నన్ను నేమి
యడుగఁడలఁచె నా ధర్మజుం డనుగుగార.

సకలమునులకను సంతోషవాయు మైన జన్మ
మట ధర్మరాజుది. ధర్మరాజు భరతవంశీ
యఁడు, భరతవంశీయులందఱూ పరమభాగ్ని
కులే. కాని చాలిలో నైన ఎవ్వడూ ధర్మరాజుని
సాటి కాజాలడట. సత్సంశౌచ శాంతి
దాంతి అనే గుణాలు ఆయనలో నదా వెలు
గొండఁబడుట. అర్హతకలవానికి దానం
చేయడం యజ్ఞాలుచేయడం బంధువులను సంర
క్షించడం ఇలాంటి ధర్మములుంటే ఆయనకు
అపరిమితమైన యిష్టము. కామంచేతగాని
లోభంచేతగాని భయంచేతగాని ఆయన పెడ
దారిలో అడుగుపెట్టేవాడు కాదు. భీష్మునిలో
ఆచార్యశ్రవణపూర్తి అమరి ఉన్నట్టే ధర్మ
జునిలో శిష్యులక్షణపమగ్రత కుదురుకొని
ఉన్నది. ఇకను ఉపదేశవిషయమూ, సకల
సారస్వతమునకూ సారమైన ధర్మం. వేద
వ్యాసుడు మహాభారతమంతిరిసిగూర్చి యీ
ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

ధర్మేచ్ఛార్థేచ కామేచ-మోక్షేచ భరతర్షభ
యదిహస్తీతదన్యత్ర-యన్నేహస్తీసతత్త్వేత్

ధర్మాన్ని గుఱించికాని అర్థాన్ని గుఱించికాని
మతాన్ని గుఱించికాని మోక్షమును గుఱించి
కాని యీగ్రంథంలో చెప్పబడియున్నవే ఇతర
గ్రంథాలలోను చెప్పబడిఉన్నవి. ఈగ్రం
థంలో లేనిది ఏ గ్రంథంలోనూ లేదు - అని
యీ శ్లోకానికర్థం. ఈ శ్లోకాన్ని తిక్కన
సోమయాజిగారు ఈలాగు తెనిగించారు—

అమల ధర్మార్థ కామమోక్షముల గఱచి
యొలయు తెనువెద్దియును నిందుఁగలుగు నదియ
యొడఁడలఁగల్గు, దీనలేకుండు చొప్పు
దక్కింకంటను, లేదు వేదజ్ఞులార.

రాజధర్మములు, వర్ణధర్మములు, ఆశ్రమధర్మ
ములు, యుగధర్మములు, అహింసా-సత్య-శరణాగత
సంతాన-వైరాగ్య పాత్రప్రత్యప్రముఖ
పరమధర్మములు, మోక్షధర్మము, దాని విశేష
ములు, వాని మహిమానుకీర్తనము. పుణ్యతీర్థ
విశేషములు, వివాహవిధానములు, బౌద్ధాది
పుత్రివిభేదములు - ఇరన్నియు ఈ శాంత్యు
శాసనపర్వాలలో ప్రతిపాదితములై ఉన్నాయి.
వీనిని గూర్చిన జిజ్ఞాసగలవానికి ఈ భీష్మో
దేశ ఘట్టు కల్పవృక్షంవంటిది

ధర్మోపదేశక వాక్యాలు సుభాషితాలు.
సుభాషితాలెలువ ఇంతతనలేము. ఎంతెద్ద
గ్రంథంలోనైనా సరే కంఠవంటి భాగాలు
అండలి సుభాషితాలే. బ్రహ్మో నాటకాలు
శ్రేష్ఠములనీ, నాటకాలలో కాళిదాసుని శాకుం
లల నాటకం శ్రేష్ఠమైననీ, అందు చతు
ర్థాకం వర్ణమైనవనీ - దానిలో నాలుగు
శ్లోకాలు రత్నాలవంటివనీ ఆభాణకం ఉంది
కదా, ఆ నాలుగుశ్లోకాలూ ఆకదాఘట్టునుంచే
కాక అన్ని సందర్భాలలోనూ ఉపాహరణా
వ్హాలు. సుభాషితాలగు ఇంతటి విలువ కలుగ
డానికి కారణం - అవి రచయితగారి లోకాను
భవంలోనుండి అవిచ్ఛిందించి, లోకుల అనుభ
వంతో సంపదించేవి. చదువరులకు లోకాను
భవమును సమకూర్చేవి. ఈ హృదయసంవేషి
తయే సుభాషితాల మాధుర్యమర్హం. భీష్ముడు
ధర్మజునకు చేసిన ధర్మోపదేశము ప్రతిపాదిత
మైన భారతభాగం సుభాషిత సంపన్నం.
మచ్చుకు కొన్ని సుభాషితాలను చదువు
తాను, వినండి—

గ్రంథీనమృతం కూడదు, ప్రతిదాన్ని సంచే
హింసుండిడమూ తగదు. బుద్ధి వినియోగించి
గుణగుణములను గుర్తించాలి అంటున్నాడు -

కడునమ్మి యునికియును నె
క్కుడు సమ్మమియును సుశీలకుశలతగా దె
య్యెడినై నను బుద్ధజొనిసి
తదవి కని కొనింపలయుఁ దగవుఁ
దగమియున్.

అంగు ఇంకను సూక్ష్మ చెబుతున్నాడు - ఇత
రులు మనలను నమ్మనలెనట. మనం వారిని
నమ్మకూడదట.

నమ్మదగనివారి నమ్మక యున్నది,
తగినవారైన నెదదనమ్మి
యుండదగదు, తన్ను నొరులు నమ్మకుంట్ట
యుండి యొరుల నమ్మగునికి నీతి.

ప్రజకూ రాజకూ ఉన్న సంబంధం దేహా
నికి ఆత్మకూ ఉన్న సంబంధం వంటిది. కాబట్టి
ప్రజ రాజును అర్పించాలి, రాజు ప్రజను
రక్షించాలి.

రాజునకుఁ బ్రజ శరీరము,
రాజుప్రజకు నాత్మ, గాన రాజంబ్రజయున్,
రాజోత్తమ, యన్యోన్య వి
రాజుతులై యుండవలయు రక్షార్చనలన్.

తన్ను తన అదుపులో ఉంచుకోగల రాజే
శత్రువులను తన అదుపులోకి తెచ్చుకోగలడు.
తన్నే తాను వశపఱచుకోలేని రాజుకు శత్రు
వులు వశపడజాలరు అంటున్నాడు.

తను తాన తొలుత గెలువన్
మనుజుపతికి వలయుఁ బివవమార్తుర గెలువన్
మనమునఁ దలంచునదియును
దను గెలువని పతికి గెలువఁదర మే పగఱన్?

యజ్ఞమునకంటె తపస్సు అధికమైనది.
తపస్సంటే దేహమును కృశింపజేసికోవడం
కాదు. అహింసను సత్యమును పాటించటం,
ఇంద్రియములను అణచిపెట్టడం, సకల ప్రాణు

లను స్వకంటుంబము వారినిగా ప్రేమించడం
తపస్సు—

అద్వరంబుకంటె నధికము తపము, త
ంబనంగ మేని ప్రన్నదనము
నివుగఁజేతకా, దహింసయు సత్యవా
క్యంబు దమము దయయుగాని యరయ.

కల్పితమైన జంతువుల కథలద్వారా
మాంతుల నెడవమలను నీడి కఠపుట అనే
ప్రక్రియకు ప్రపంచమునకంతటికీ ఆచార్యకం
భారతదేశముదే. మన పంచతంత్రమునూ,
మన హిలోపదేశమునూ, ఆగ్లభావలోని
యొగప్పు ఫేబియస్కంటె ఎంతో ప్రాచీనాలు.
ప్రక్రియకు వారంధం శాంత్యానుశాసనిక
పర్వాలలో స్పష్టంగా గుర్తింపవచ్చు. వ్యాఘ్ర
గోమాయ సంవాదం, దీర్ఘదర్శిప్రముఖ మత్స్య
ములకథ, కపోతోపాఖ్యానము, గృధ్రజంబుకో
పాఖ్యానము, పవనశాల్మలీతరు సంవాదం
యిలాంటివి ఎన్నో ఈ భారతభాగంలో
ఉన్నాయి.

ఇందొక్కొక్కటి ఒక ఖండకావ్యానికి
చక్కని యితివృత్తం గాగలదు. కపోతోపా
ఖ్యానమును పెంచి అభినవ తిక్కన శ్రీ తుమ్మల
సీతారామ చౌదరిగారు ఆత్మార్పణం అనే
పేరుతో వెలయించిన కమ్మని ఖండకావ్యం
ఇందు కుదాహరణం.

భీష్ముడు ధర్మరాజుకు ఆధ్యాత్మ ధర్మమును
ఉపదేశించాడు. విష్ణుమహిమ శివమహిమ
ఇందు సంగృహీతములయ్యాయి.

శో ధర్మస్సర్వధర్మాణాం
ధవతః పర మోమతః

ధర్మము లన్నిట నీకు నచ్చిన పరమమైన
ధర్మమేది అని ధర్మరాజు భీష్ముణ్ణి ప్రశ్నించాడు.

ఏషమే సర్వధర్మాణాం -
ధర్మోఽధికతమోమతః
యద్భక్త్యా పుండరీకాక్షం-
స్తవైర్భేన్నరస్సదా.

ధర్మితో స్తనములతో పుండరీకాక్షుని సదా
అర్చిస్తుండడమే ధర్మములన్నిట అధికతమమైన
ధర్మమని నా అభిప్రాయం—అంటూ భీష్ముకు
ధర్మరాజుకు శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమును
ఉపదేశించాడు.

పరమశివుని మహిమను శ్రీకృష్ణుడేస్వయంగా
వాక్రచాచాడు. ఈ ఘట్టంలో చారిహరనాథో

పాసకుడైన తిక్కన సోమయాజి హరికంఠ
హరుని ఒక మెట్టుపై కెక్కిస్తూ శ్రీకృష్ణునిచే
ఈలాగు పలికించాడు - వినండి.

శివదేవు ముట్టగొల్వంగ
నవనీశ్వర యతని పేళ్ళ యర్థమెఱిగి సు
స్తవన కృతఃకూర్ప నాకై
న విధాతికన్నెన నరిది నామదిఁ జూడన్.

ధర్మవిషయకమైన యీ భీష్మ యుద్ధిష్ఠిర
సంవాదం ధర్మజిజ్ఞాసువులకు పరమ ప్రమాణం
అనడం అతిశయోక్తి కాదు.

విద్యావిధానము - శ్రీరామతీర్థస్వామి

నే. భ.

‘భారతదేశమును నేనే’ అన్నాడు శ్రీరామ
తీర్థస్వామి. కాని విగ్రహమును బెట్టి యారా
ధించినట్లుగ దేశము నారాధించుట స్వామి
హృదయము కాదు. దేశకాలానుభవాను
గుణములైన యతని వాక్కుల నాలకింపుడు

“మీరున్నది ఈ యుగములో, ఇప్పటి
ప్రపంచములో. మీరు ఋషులసంతతివారనుట
నిజమే కాని మీరున్నకాలము ఋషుల
కాలము కాదు. ఇప్పటి ప్రపంచమునుండి
మిమ్ము మీరు కేటాయించుకోవాలరు. ఈ
యిరువదవ శతాబ్దములో అమెరికాలో యూర
పులో నున్న శాస్త్రజ్ఞులతో కళాకారులతో
కార్మికులతో సమన్వయింపక మీరు తప్పదు.
కాలపరిసరాలమార్పులకు మిమ్ము సరిపడు
కొనుట మీకు విధాయకము.

శ్లోకాలను వ్యాఖ్యానాలను వల్లించుచదువు
చదువు కాదు. జీవితమున మన కించుకేని
యుపయోగపడని విషయముల చదువుట
చదువు కాదు. అమలులో పెట్టుటకు అందని
చదువు జీర్ణముకాని అన్నమే. దేశసంపదలను
వినియోగపఱచుకొన మనలను సమర్థుల నొన
ర్చుటే మన విద్యావిధానమునకు లక్ష్యముగ
నుండవలయును. విద్యావంతులమైనందుకు
మనము మన పొలాలను మఱిత సారవంత
ములుగ, మన గనులను మఱిత ఫలకరము
లుగ, మనవర్తకవ్యాపారములను మఱిత
లాభదాయకములుగ, మన దేశములను
మఱిత చుఱుకుగలవానినిగ, మన ప్రజలను
మఱిత స్వతంత్రములుగ, మన డొదములను
మఱిత విశుద్ధములుగ, మన పరిశ్రమల

(ఇండస్ట్రీస్) మఱింత వైవిధ్యసంపన్నములనుగ, మనదేశమును మఱింత యైకమత్యవంతముగ - చేసికొనసమర్థులమై యుండవలయును.

యూరపులో నేమి అమెరికాలో నేమి ఏలో హార్వర్డు ప్టాన్సర్డు పికాగోవంటి సుప్రసిద్ధ విశ్వవిద్యాలయాలు ఆయాప్రాంతప్రజాప్రముఖులెప్పటిచి వర్ధిల్ల చేయుచుండునవేగాని ప్రభుత్వసంస్థలు కావు. అన్నిటికిని ప్రభుత్వము వారిపై నాధారపడియుండు మనదేశపరిస్థితి శోచనీయము.

విద్యావిధానమును గూర్చిన తన యాశయములను కార్యరూపమును చాల్పజేయుటకై శ్రీరామతీర్థస్వామి “జీ వి త సం స్థ” (లైఫ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్) నొకదానిని నెలకొల్పినెంచెను. ఆ సంస్థలో ఆయన సంకల్పించిన విధానాలు - విద్యార్థులకు అన్ని మతములను, తత్వశాస్త్రములను క ఆ ప వ ల యు ను. గ్రంథాలయాల పరిశోధనకేంద్రాల సహకారముతో వారికి భౌతిక రసాయనిక ప్రముఖములైన యాధునిక శాస్త్రముల నన్నిటిని నేర్ప

వలయును. వారి యపోహల నన్నిటి నంత మొందించి వారిని వివేకమార్గమున కార్యశూరులనుగ దిద్ది తీర్చవలయును. ఆ శాస్త్రములను పారమార్థికదృష్టితో నేర్పి జేశాభ్యుదయ సాధనమున కుపయోగించుకొనుట అనుష్ఠానవేదాంతము. ఆ సంస్థలో నా స్తికుల రచనలను ఆ స్తికుల రచనలను సమానాదరముతో స్వీకరింపవలెను. ఆ సంస్థకు లక్ష్యముగ నుండవలసినది “సత్యమే, అఖండసత్యమే, సత్యము తప్ప వేరేదీయును కాదు”. అగస్టీజ్ అను శాస్త్రజ్ఞు సభిప్రాయమున గుడి ఎంత పవిత్రస్థలమో శాస్త్రపరిశోధనాకేంద్రము నంతపవిత్రస్థలమేనట; శాస్త్రపరమార్థాన్వేషణమును బ్రహ్మజిజ్ఞాసయు పర్యాయపదములట.

ఇట్టి సంస్థను నెలకొల్పవలెనని శ్రీరామ తీర్థస్వామి సంకల్పించెను. కాని మన చౌర్యాగ్ర్యము నేమందము? ఆ సంస్థను నెలకొల్పుటకు వలసినంతకాల మాయన జీవింపడామెనే! ఐనను, నేటి విద్యావిధాత లనుసరించుటకు వీనికంటె సరిక మేలైన లక్ష్యము లుండ వని తలచుట సాహసము కాదు.

(‘శ్రీరామదర్శన’పత్రికాధిపుల సౌజన్యముతో)

సంతృప్తియే పరమసుఖము

శ్రీ వాసుదాసుగారు

కొంతకాలముక్రింద గోపాలశర్మయను నొక బ్రాహ్మణుఁ డుండెను. ఇతఁడు విద్యావంతుఁడు - బుద్ధిమంతుఁడు - సదాచారసంపన్నుఁడు - నయజ్ఞుఁడు - పెద్దలయందు వినయభయభక్తులు గలవాఁడై స్వకులాచారవర్త

నము దప్పక, యభోజ్యములఁదినక, యపేయంబులఁద్రాగక, యకార్యంబులఁజేయక సజ్జనుల శ్లాఘుఁ బాత్రుఁడై జీవించుచుండెను. ఈయన యొకానొకనాఁ డిట్లు లాలోచింపఁ దొడంగెను, ‘లోకంబునఁ బుట్టిన ప్రతిజీవియు సుఖ

మునే కోరుచున్నది. సుఖము పొందుటకే సమస్తకార్యములు చేయుచున్నది. ఏది సుఖమిచ్చునని తోచునో యాకార్యమే చేపొచేయునుగాని దుఃఖమిచ్చునని తోచిన కార్యముచేయదు. అయినను బెక్కురు మనుష్యులు సుఖమును గోరుచు దుఃఖకరములైన జారత్వము చోరత్వము ద్రోహములొనగు పాపకార్యములు చేయుదురు. పూర్వజన్మముల వారు చేసిన పాపములచేఁ బ్రేంపఁపడిన బుద్ధియే దానికిఁ గారణము. కొండలు లక్షల కొలది ధనమార్జించుటచే సంతోషింతురు. కొండలు స్త్రీ సంభోగములచే సంతసింతురు. కొండలు రమ్యహార్యముల వసించుటచే సంతోసిల్లుదురు. కొండలు బిడ్డలఁగని యామోదింతురు. కొండ తారోగ్యమున నల్లసిల్లుదురు. కొండలు ప్రాజ్ఞరాజ్య భోగంబులఁ బ్రమోదింతురు. ఇట్లాక్మిక రొక్కొకవిధమైన సంపదనొంది సంతోషించుచున్నారగాని యిన్ని సుఖములు దుఃఖరహితములుగ ననుభవించువారు లేరు. ఐశ్వర్యముండెనా యనుభవించుటకు దేశారోగ్యములేక నేడిసిట్లు మిరియములపొళి తోఁ గాలము న్రోయుదురు.

తానముండెనా దారిద్ర్యము నెంటసంటియే యుండును. విత్తముండెనా చోరులనలసను యాచకులవలసను రూపనతి భార్యయుండెనా జారులభయము. కావున భయరహితమైన సౌఖ్యము నీ లోకములో నుత్తమమైన దానిని సంపాదింప యత్నించెదను. ఇట్టి సౌఖ్యమును సర్వఫలప్రదాతము, సర్వశక్తుఁడు, భక్తజనకల్పకమైన శ్రీమన్నారాయణుండు తప్ప మఱియెవ్వరు నొసంగఁజాలరని నిశ్చయించుకొని యొక దివ్యతీర్థంబునొడ్డున ఘోరతపంబుఁ గావించె. అతని నిష్ఠకు మెచ్చి భగవంతుండు ప్రత్యక్షమై నీ కేమివరము కావలయునని యడి

గెను. అతఁ డిట్లనియె. 'దేవా, నీ దర్శనము రిత్తవోదు. దానివలననే నాకు ముక్తిగలదని యెఱుంగుదు అయినను నీలోకంబున నిష్కడుండు పురుషులలో నెల్ల నెల్లనిగముల సుఖపురుషుఁ డెవఁడో వానియట్టి సౌఖ్యమును నాకనుగ్రహింపవలయును. ఏ విషయమందును లోపముండరాదు' అనిన భగవంతుఁ డిట్లనియె.

“నాయనా నీవిట్టి వరముకోరిన యోజనములేదు. నీకొక సంవత్సరము గడువిచ్చితిని. ఈలోపల భూసంచారము గావింపుము. నీవు మెచ్చిన సుఖపురుషుఁడెవఁడో వాని నేటియట్టి సుఖపురుషునిగ నిన్నుఁ గావింపుమని కోరుము. ఈ నిమిత్తము నీవెందుఁ బోయినను నిన్నెల్ల రాదరింతురు గాని నిరాకరింపరు” అని చెప్పి యదృశ్యుండయ్యెను. గోపాలశర్మయు నేకోద్దేశముతో దేశాటనము గావించుచు నెందు సుఖపురుషులున్నవారని వినికిడిగలదో యందెల్లఁబోయి వారి సౌఖ్యము దుఃఖమిశ్రితమై యుండుటఁ గాంచి నిరాకరించుచుఁ దిరుగుచుఁ దుదకు నొక సామంత ప్రభువువారవిని యచటికిఁ బోయెను. ఆయనయుండు పట్టనము నకుఁబోయి విచారింపఁగా నతని కే సౌఖ్యమందును గొఱుఁగ కానరాదయ్యె రాజ్యలక్ష్మీ-ధనలక్ష్మీ-ధాన్యలక్ష్మీ-సంతానలక్ష్మీ-సంపూర్ణమై యుండెను. సాధమా వైజయంతిము. పురమా స్వర్గపురము. భృత్యుల విధేయులు. ప్రజలాయురరతులు. ఇల్లాలా సాక్షాద్రతీదేవి. బిడ్డలాయుదుకూనలు. రూపమున నా మన్మథుఁడే. విద్య-బుద్ధి-దానము-ధర్మము సమస్త సద్గుణములు గలిగి కీర్తివంతుఁడై చూచువారి కితఁడన్నితముండని పేరెన్నిక గలవాఁడై యుండెను.

ఈ ప్రభువును గని యతని వృత్తాంతమువిని యపరిమితానందభరితుఁడై యా బ్రాహ్మణుండు

ఫలించెరా నేటికి మనయిష్టార్థమని మూఁపులు మూఁడుగాఁ బొంగి యితనివలెనుండ భగవంతుఁ గోరుదునని నిశ్చయించుకొని మఱియు నా మనీషి యిట్లు లాలోచించెను, 'ఇప్పుడు మనకు గోచరించినవన్నియు వెలుపలిషమములే, లోగుట్టు మనకేదియుఁ దెలియరాదయ్యెను. ఇది యాయవఁదప్ప మతెవ్వరికే దెలియరాక యుండవచ్చును. మేడిపండు మెఱయుచుండును, పామువిషము తళతళలాడుచుండును, కుచ్చితలమాటలుతియ్యగనుండును, చెఱుపఁదలచిన ప్రభువు నవ్వుచు మాటలాడును, మిఁగురుపురుగు వెలుఁగు నిష్పాకాదు, కావునఁ బూర్ణముగ విచారింపక తొందరపడి కార్యము చేయరాదని యాలోచించి యా ప్రభువును దర్శింపఁ బోయెను.

సుశీలుఁడైన యా ప్రభు వా విప్రుని నాదరించి కుశలప్రశ్నమడిగి రాక పోతువును బ్రశ్నించెను. ఆ బ్రాహ్మణుఁడును దాను భగవంతునిచే వరముఁ బొందిన విధమును జెప్పి 'నీయట్టి సుఖపురుషుడు లోకంబున నెందును నాకుఁ గానరాడయ్యె. నన్ను నీవంటి వానిఁగఁ జేయ భగవంతు బ్రార్థింప నిశ్చయించుకొనియు సీవల ననే యది ద్విధపఱుచుకొనఁగోరి నీ దర్శనము నిమిత్తమై వచ్చితివి. నీ కెందును సుఖహాని లేదు కదా' యని యడిగెను.

ఈ మాటలు వినినతోడనే యా ప్రభువు కన్నులనుండి జలజల వేడినీరు గాఱ నిట్టూర్పులు పుచ్చుచు కించితాఁల మూరకుండి యా భూమీసురునితో నిట్లనియె.

'అయ్యా లోకములో నిరుపమాన సుఖపురుషుఁడను నేనా నీకఁ గనఁబడితిని? ప్రపంచమున నాకంటె దుఃఖజీవి వేఱొక్కరుఁడు లేడని నా యభిప్రాయము. పై వేషములఁ జూచి ప్రమాదపడక నీవు నన్నడుగుటచే మేలు

పడితివి. నీ మేలుకోరి కలది కలట్లు చెప్పెదను వినుము అని తాను దొడిగియుండిన చొక్కా తీసివేసెను. నాభినుండి మోఁకాటివఱకుఁ గువ్వ రోగముచేఁ గ్రుల్లి నీచునీరు గాఱుచుండెను, వస్త్రము దొలఁగించెనో లేదో జూచుని యీ గలు గ్రమ్ముకొనెను. గవులు సహింపరాని దయ్యెను.

అది చూడఁగానే బ్రాహ్మణులకు దేహమునఁ గంపముపుట్టెను. గుండలు తటతట కొట్టుకొనసాగెను. ఆ ప్రభువు మరల వస్త్రము ధరించి యిట్లనియె.

అయ్యా యిది నా దేహస్థితి, నాభార్య యందగ తెయేకాని యిట్టిరోగముతో నేను దానితో నేమి సంభోగంపఁగలను? నా బిడ్డలలో నాకుఁ బుట్టినవాఁ డొకఁడును లేడు. అందఱు ధర్మపుత్రులే. నా భూమి యనువానినిజూచి భూమియు, నా ధన మనువానినిజూచి ధనమును, తన కొడుకుల నుపలాల్పించువానిఁగని జాణియు, యుద్ధభూమి విడిచి పరువెత్తురాజునుగని మృత్యువును హసించుట స్వభావమీకదా. వీరు నా సింహాసన మెక్కఁగలవారు. వీరు నాకు శ్రాద్ధాదులు జరపు వారు. వీరిచేతి నీళ్లతో నా కెలొకము ప్రాప్తిం చునో. ఈమాత్రమున నామనస్సెంత యానంద పరిపూర్ణ మో నీ వే యూహించి యావల నీకుఁ దోచినట్లు చేయుము' అని యూరకుండెను.

'అయ్యా నీవు నాకు సత్యముఁ జెప్పి మేలు చేసితివి. నెలపుతీసికొనెద'నని చెప్పి వెడలివచ్చి యిట్లు వితర్కించెను. 'అహా భగవంతుఁడు నన్నెంతటి ప్రమాదమునుండి రక్షించెను. ఈ లోకములో దుఃఖమిశ్రముగాని సుఖములేదని తెలుపఁగాఁబోలు భగవంతుఁ డట్లా దేశించెను. అట్టి సుఖము ముక్తునికేదప్పుఁ బ్రకృతి బద్ధన కెట్లు లభించును. నడచునపుడు తాలు ముండు

కాళ్ళలోఁ గ్రుచ్చుకొనకుండుటకై ప్రపంచ మంతయుఁ జర్మముచేఁగప్పయన్నించుటకంటె మన కాళ్ళఁ బాదరక్షలు దొడిగిఁగొని పోవుట మేలుకదా. మనకు భగవంతుఁడొచ్చినదానితో సంతృప్తిపడక పేరాస వహించితిమేని దుఃఖములు లేప్పవు' అని తలపోయుచు నిల్లుచేరెను. సంవత్సరము కాఁగానే మరల భగవంతుఁడు ప్రత్యక్షమై "యెవనివలె నుండఁగోరెదవో చెప్పము వరమిచ్చెద"నన నా బ్రాహ్మణుఁడు నమస్కరించి యిట్లనియె.

క. వ్యాపిం బొందక వగవక ప్రాప్తంబును లేకమైనఁ బదివేలనుచున్
దృప్తి జెందని మనుజుఁడు సప్తద్వీపములనైనఁ జక్కంబడునే?

క. తనకుఁ గలదానితోడం దనివిగొనఁజేవాఁడు పూజ్యతముఁడును సుఖముకొ
దనివెఱుంగని శత్రుండును వనటలపాలగుచు దుఃఖవారిధి మునుఁగుకొ.

విశ్వగుణాదర్శము

శ్రీ రంగనాథానందస్వామి

ప్రశ్న- వేదాంతమందు అమెరికనులకున్న ఆసక్తి ఏపటి వాస్తవము? ఆసక్తి మేధావంతులకు కూడ నున్నదా?

జవాబు—దాని పరిచయము వారికి కలిగినప్పుడు అందు వారికి ప్రగాఢాసక్తి గలుగుచున్నది. ఆపరిచయము అందఱికిని లేదు. భిక్షుశుభవార్త ఉన్నది. అది మీరు తెలిసికోదగినది. సంయుక్తరాష్ట్రాలలో పెక్కుకళాశాలలలోను విశ్వకళాపరిషత్తులలోను మనఉపనిషత్తులును భగవద్గీతలును పాఠ్యములు గనున్నవి. సంయుక్తరాష్ట్రాలలోను కానడాలోను నేను ఎనుబదినాలుగు కళాశాలలకు పోయి ఉపన్యసించియున్నాను. నావర్యటనములో నేను జూచిన కళాశాలలును విశ్వవిద్యాలయాలును

నూటపడునైదు. వానిలో పెక్కింట విద్యార్థుల పాఠ్యాలలో ఉపనిషత్తులున్నవి. భగవద్గీతయు ఆలాగే దీని సంతటిని వారు వాస్తవముగ పాఠ్యముగ జమవుచున్నారు. ఇందులో వారికి పరిక్షలుకూడ గలవు. క్లిష్టండురాష్ట్ర విశ్వకళాపరిషత్తులో ఒకతరగతివారందఱును మాఁడూ కోవనిషత్తును జమవుచుండుటను జూచితిని. విద్యార్థులు వరుసపాటింపు లేక అక్కడక్కడ కూర్చుండిరి. అనంతరము తాముపయోగించు కొనుటకై ప్రసంగములను తేపురికార్చు చేసికొనిరి. వారిప్రాధేయ్యము డేవిడ్ మిల్లరు. ఆయన ఒకటిన్నరసంవత్సరకాలము భువనేశ్వరమున నుండెను. భారతీయుల యాశయము లాయన కెంతయు అభీష్టములు. ఆయన గడపునది

ఇంచుమించు ఆధ్యాత్మిక జీవితమే. ఆయనకు భువనేశ్వరాశ్రమమంటలి యొక స్వామితోడి సాహచర్య ముండినది.

భారతీయుల ఆశయములను సన్నిహితరీతి గ్రహించినట్టి అటువంటివారున్నారు. వారు పరమసంతోషముతో భారతదేశసందేశమును విద్యార్థుల కందజేయుచున్నారు. ఈపాఠము లలో విద్యార్థులకు గాఢమైన ఆసక్తియుచున్నది. కాని వారికి మంచిఉపాధ్యాయులు దొరక కుండుట తఱచు కానవచ్చుచున్నది ఉపని షత్తులనుగూర్చియు వేదాంతమునుగూర్చియు సారిహీనములయిన ఆశయాలు విద్యార్థుల కందజేయబడుచుండుటను అప్పడప్పుడు గుర్తించితిని. ఇంకులకు కారణము వరిష్ఠులైన యుపాధ్యాయులు వారికి లేకపోవుట అయినప్పటికిని, భారతీయుల ఆశయాలు ముఖ్యముగా వేదాంతము వారి కందుబాటున తావులం దెల్ల అందుచో కఠ్యంతాసక్తి గలుగుచున్నది.

ప్రశ్న — ఏకాగ్ర వేదాంతసాధనలకు అమెరికను ప్రజానీకమున పరిసరము లనుకూలములుగ నుండునా? పాశ్చాత్యదేశాలలో వేదాంతవిహితసన్న్యాస మభివృద్ధిగాంచుట కవకాశము లేపాటి యుండునా?

జవాబు—మానవుని పారమార్థికజీవిత విధానమును తెలిసికొనవలెనని, అట్టి జీవితము గడపుట కవకాశములు గలుగవలయు నని, కోరిక అచట ప్రజలలో ప్రస్తుత మెంతో ఉన్నది. ఏకాంతధ్యాన గోష్ఠికి ఏర్పాటులు చేసినచో ప్రజలు వచ్చి మూగుదురు. పికాగో వేదాంతసానైటివారు పొరుగున ఉన్న మిచి గనురాష్ట్రములో ఎనుబదియకరాల నేల కొందుమని తెలుపుచుచేసినప్పుడు ఈసముత్పాదము ప్రత్యక్షముగ గననైనది. ఆనేల ఉన్న

ఉరుకు గాంజీను అని పేరు, బావగర్భమైన పేరు! ఆయూరులో ఒక మఠమును ఆధ్యాత్మిక విశ్రాంతికేంద్రమును నెలకొల్పు ప్రణాళిక ప్రకటింపబడినప్పుడు, ప్రజల ఆసక్తి పోటుకొనెను. 1969-వ సంవత్సరము జూలై 20-వ తేదినాడు అందుకు శంకుస్థాపనము జరిగినప్పుడు నూర్ల కొలదిగా ప్రజలు ఆసమావేశములో పాల్గొనిరి. 'కాలమాజా' 'పశ్చిమమిచిగను' విశ్వ విద్యాలయములనుండి ప్రాథే సృష్ట వచ్చిరి. తమకు ముప్పాళ్లైత్య దూరమున ఇట్టిచక్కని యాధ్యాత్మిక విశ్రాంతికేంద్ర మేర్పడుచున్నందుకను లోమవిద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులును అందు పాల్గొనగలందులకును తమ కెంతో సంతోషముగ నున్నదని వారు తెలిపిరి.

అవకాశ మున్నదని వారికి తెలియవచ్చినచో వారు—ముఖ్యముగా మానవు నాధ్యాత్మిక జీవితము నవగాహనచేసికొన్నవారు—వచ్చి కలియుదురు. ఆధ్యాత్మికవిషయకోపన్యాసము జరిగినచో శ్రోతలగుంపు పుష్కలముగా ప్రోగగును. హిందువుల క్రతుకలాపములందు గల శిల్పమునైతము వారి మనసుల కెక్కినది. అది వారి కెంతో ఆసక్తి గొలుపుచున్నది. ఉపాధ్యాయులకు భారతీయసంస్కృతిని కర్మ కలాపాదికమును నేర్పే తద్వీరుచేయవలె ననుట గూడ సంయుక్తరాష్ట్రాల ప్రభుత్వమువారి ప్రణాళికలలో కలదు. కొందఱుపాధ్యాయులకు హిందూక్రతుకలాపాలను చేసినచూపుట శై నేనును శ్రీభాష్యానందస్వామియు పోయియుంటిమి. హిందు కర్మకలాపాలలోని వివిధసూక్ష్మాలను తెలిసికోవలయు నని కోరుచు వారెంత గనో సంతోషించిరి. ఇది కేవలము విదేశాచారముల ననుష్ఠింప మను కోరిక కాదు, ఆధ్యాత్మికాంశములో పాల్గొనవలె నను కోరికయే.

అరుదైన వరములు మూడు

శ్రీ నివాళానందస్వామి

మనజీవితములో అరుదైన మూడువరములనగా కేవలమును యని మనలో మనము విత్కించుకొనినచో, మనకు ఆ నందము నిచ్చును. మనలో నెవరిచుట్టుకు చారికి పట్టిన యితరములగు ననేకవిషయములవైపునకు మనస్సు పోవును. ఒకరు ప్రేమయనియు మఱియొకరు శాంతియనియు ఈవిధముగా నెన్నియైన చెప్పుదుము. కాని శ్రీ శంకరాచార్యులవారు ఈవిషయములో చెప్పినది కేవలము నిశ్చయముగా ఆధ్యాత్మికవిషయమై యున్నది. మొదటివరము మానవజన్మ - రెండవవరము - మోక్షము పొందవలయు ననెడి తీవ్రమైన కోరిక - మూడవది - సద్గురువును పొందుట. ఈమూడును మిక్కిలి అరుదైన వరములని ఆయన చెప్పెను. వానిని ఒకదానితరువాత నొకదానినిగా పరిశీలించి చూతము.

మానవునిస్థితిని, ఉనికిని, మనలో చాలమంది ఒప్పుకొందురు. మన మిచ్చట శరీరము, ప్రాణము, మనస్సు, హృదయములను పొంది యున్నామే గాని వానినిగుఱించి విశేషముగా ఆలోచింపము, ఆలోచించి చూతుమేని ఈ ప్రపంచములోనికి మనము వచ్చి చేయున జేదియు లేదనెడి నిశ్చితాభిప్రాయమునకు వత్తుము. దైవము మనల నిచ్చటకు తెచ్చెను, అయినను మనగ్రంథములలో మానవునిపుట్టుక ఆకస్మికమైన సంఘటనగా పరిగణింపబడలేదు. అది పూర్తిగా నొకపనికై ఏర్పడి, ఒకలక్ష్యము ఒకఉద్దేశముకలదై యున్నది. మానవుని జన్మ ఆత్మను సాక్షాత్కరించుకొనుట కేర్పడిన దనియు ఆత్మభయరహితము ధీరము అనియు, వేదాంతము బోధించుచున్నది. ఎన్నిజీవరాసులున్నవో, ఆలోచింపుము. భూమిపైన ఎంత

మంది మానవులున్నారో ఊహింపుము. భారందలు ఒక్క-విశ్వద్యాప్తమైన ఆత్మయొక్క-వివిధరూపములు, ఒకానొకస్పృష్టమైన పనిని నిర్వహించుటకు భూమిపైకి వత్తుము. మనము మానవమాత్రుల మగుటచేత, మాయవలన, మనము ఆత్మలమని గ్రహింపజాలము, ఆమర్మమును మనము అలోచనలోనికి తీసికొనక విడిచి పెట్టుచుము. అది యేమై యుండు నని అడుగ నచ్చును. మనము మనజీవితములో పొందుచున్న ఆనందానుభవమునకును ప్రాపంచిక ప్రత్యక్షవిషయములకును వెనుక మఱొకతే తముండునా? మనము మానవమాత్రులమే అగుచో, జీవితానుభవములను పొందుచును, జీవితసుఖము ననుభవించుచును, దాని ఈతి బాధలను భరించుచును, అందలి గుణసౌక్యమును నేర్చుకొనుచును, మనజీవితమును సార్థకము చేసికొందుము కాని దూరదృష్టి కలిగియున్నటు వంటిమనజీవితముయొక్క తత్వజ్ఞానమున్న జే-అది, అట్టిజీవితానుభవములకు, బాధలకు వెనుక మఱొకతత్వమున్నటుల చెప్పెను. అందుచేతనే, మానవజన్మ అరుదైనదిగా చెప్పబడెను.

అరుదా!! సంతాననిరోధము పూనుకొనవలసిన స్థితిపట్టునంతటి దారుణమైన పెరుగుదల జనాభాలో కనిపించుచుండగా అరు దెల్లయ్యెనని యనుకొందువు. మానవునిజన్మ మనప్రాపంచిక జీవితమువలన పొందెడి కష్టసుఖముల ద్వారా-వానికావల నున్నటువంటి, పరతత్వమును సాక్షాత్కరించుకొనుటకై ఉద్దేశింపబడిన అత్యాశ్చర్యకరమైన అవకాశము కూడనై యున్నది. జీవితము పూర్తిగా కష్టమైనదియు కాదు, పూర్తిగా సౌఖ్యప్రదమైన

దియు కాదు-ఆరెండునుకూడ నై యున్నది. దాని వెనుక తట్టున నున్నదాని ననుభవించుటకై ద్వంద్వములను మనము ముఖ్యముగా, ముందుగా పొందవలసియున్నది. ఆవలనున్న దే-అదే - మన మెవరమై యుంటిమో తెలిసికొనుట-ఇది గొప్పదైన మానవజీవితములో శ్రేష్ఠమైన ప్రధానోద్దేశ్యముగా నున్నది. ఈకారణముచేతనే మానవజన్మ లభించుట అరుదని చెప్పబడినది.

సత్యమును తెలిసికొనుట యనగా తన ఆత్మను తాను తెలిసికొనుట, తనబంధమునుండి తాను విముక్తుడగుట ఇందుకైన కోరిక యెంతయో సహజమైనది. ప్రతిజీవితసరిముఖమున మన మట్టిబంధవిమోచనము కోరుదుము. మనము మానవులముగ నుకనే - మనము స్వాతంత్ర్యమును కోరుదుము, మన శక్తిని ప్రదర్శింప కోరుదుము. కాని బంధములో పడిపోవుటకు ఒప్పుకొనము. మన స్వాతంత్ర్యము నెడల మనకుగల ప్రేమఅట్టిది. ఎంతోమంది స్కూలుపిల్లలు ఇంటిలోనే పడియుండి ఎల్లప్పుడు తల్లిదండ్రులు చెప్పిన పనులుమాత్రమే చేయుట కిష్టపడకయు, కళాకాలలకు పోయి, తమ రెక్కలు తాము స్వేచ్ఛగా విప్పుకొని ఆటపాటలలో విహరించుట కిష్టపడెదరు. అదికూడ స్వాతంత్ర్యము నెడల వారికిగల ప్రేమయే అని అనుచున్నాను. అట్టి స్వాతంత్ర్యమును, వ్యక్తిగతజీవనములో-కుటుంబజీవనములో-సాంఘికజీవనములో- దేశ స్వాతంత్ర్యముకొఱకైన జీవితములో పొందుటకు మన ముపేక్షింతుము. ఇట్టి మనలోని

త్వమును పొందుటకొఱకైన ప్రేమ యనునది - దాని కదేకాక - మఱొకగొప్ప ప్రేమతో మిళితమై యున్నది. మానవుని జీవిత ప్రేమలో అన్నిప్రేమలు కలిసి

పోయి యున్నచో, అది, సత్యమును ప్రేమించుట-మనలను గుఱించిన జ్ఞానమును ప్రేమించుట-మనఉత్పత్తి మూలమును ప్రేమించుట-అనువానితో అది మిళితమై యున్నది-జీవస్వాతంత్ర్యమును రెండవవరముగా శ్రీశంకరాచార్యులవారు ప్రతిపాదించినపుడు, ఎట్టితరహాకు చెందిన స్వాతంత్ర్యమును ఉద్దేశించెను? వ్యక్తిగతస్వాతంత్ర్యమా? రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమా? ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమా? అది యేదియును కాదు-ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్యమునే ఆయన ఉద్దేశించెను. అనగా నేమి? ఈప్రశ్న అనేకభాగములతోగూడిన తత్వశాస్త్రమునకు దారితీయును. దేహమే తానని అనుకొనుచున్నంతవఱకు జీవుడు బంధనములో నున్నాడనుటే తత్వశాస్త్రపు ప్రధానమైన అభిప్రాయము. పుట్టుకలోనే జీవన్ముక్తులై యుండి అవతారమూర్తిగా అవతరించెనని అనినచో చెప్పలేము గాని (వారికికూడ బాధలు తప్పవనియే చెప్పుచున్నారు.) సాధారణముగా, బంధనము ఒప్పుకొనక తప్పదు. మనము బద్ధులముగనే పుట్టితిమి, వీలనగా-అట్టిపరిస్థితులలో మనము మన స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి ఆలోచింపలేము. మనము ఆత్మలము అనుకోలేము. దేహముల మనుకొనుటచేత బంధింపబడితిమి. సృష్టివలన - సృష్టిశాసనమువలన, సృష్ట్యధికారమువలన బంధనమే కాకుండ వైగా, మన మనస్సువలన, దాని దుష్టస్వభావమువలన బంధన. నిన్ను నీవు తర్కించి, విభజించి చూచుకొనిన పక్షము నీవు సర్వస్వతంత్రుడవుగా తెలిసికోగలవు. నీ పశుబుద్ధివలన, నీ మోహమువలన, నీ కోరికలవలన-ఎల్లప్పుడును నీవు వానికి లొంగిపోయి, వానిఆజ్ఞకు లోబడి పోవుచున్నావు. నీమనస్సునిన్ను అన్నివైపులకు ఈడ్చివేయుచున్నది. నీమనస్సు నిన్ను మఱొక

వైపుకు లాగుకొనిపోవుచున్నందున, నీవు విధాయకముగా చేయవలసినదానిని చేయలేకున్నావు. ఇది స్వాతంత్ర్యమనిపించుకోదు. కాని స్వాతంత్ర్యమును నీవు బడయగలవు. అదే ఆత్మకు గమ్యస్థానము.

అయినను, బంధవిముక్తి నీకు కావలయునన్నచో, అట్టికోరిక నీకు ముఖ్యముగా నుండవలయును. పరిణామవాదమును, దాని అభిప్రాయమును నేదాంతము బోధించి చెప్పను. మనము ధరించిన యీ సూలశరీరముచేతను, మనస్సుచేతను, బుద్ధిచేతను, పరిపూర్ణమైన మానవులముగా మనము చేయబడలేదు. ఇంకను ఆధ్యాత్మికపరిపూర్ణత కోరవలసియున్నది. అదియే సత్యమును తెలియగోరుట, అదియే దైవమును పొందగోరుట-ఈభూప్రపంచము మన కియ్యగలిగినదానికంటె విలక్షణమైన మఱియొకదానిని కోరుటయే, అది. ఇట్టి బంధవిముక్తికి కావలయునంతటి కోరిక కలుగుట అరుదు అని చెప్పబడెను. ఎక్క-వమంది పెద్దలందఱును, ఆధ్యాత్మిక క్రేణిలో అట్టి కోరికకు చుఱకు పుట్టింపలేనంతటి క్రింది మెట్టున మాత్రమే ప్రాకులాడుచున్నారు. దానివలత్రాళ్లలో చిక్కుపడిపోయి మన మింకను ప్రపంచముతో సంతృప్తిపడుచున్నాము. దానినే తక్కువ డిగ్రీలోని ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి యని అనెదరు. మనము బుద్ధిహీనుల మనియు, అజ్ఞానుల మనియు, భ్రాంతిలోపడి కొట్టుకొనుచున్నా మనియు బుద్ధిమంతులు మనలను ఇంకను ఏమేమో అనుచున్నారు. మన అప్రైశ్వర్యములు భూమి మీదనే ఉన్నట్లుగా భ్రమించి, అజ్ఞానముచే దానివెనుక నేనియు లేనట్లుగా భావించి మనము ప్రాపంచిక బద్ధుల మనియు, దాని మోహములో పడిపోయినామనియు, బంధింప

బడినామనియు పెద్దల నెడి ఇటువంటి దుర్భరములైన మాటలను భరించుటకు మన కెంతయో సమ్రత, వినయము ఉండవలయును. అట్టి అజ్ఞానముచే బంధింపబడి, భ్రాంతిలో పడి కొట్టుకొనుచుండునంత కాలము దైవమును పొందవలయుననెడి కోరిక ఎన్నటికిని స్ఫురింపదు. మతసంబంధమైన సాధనలవలన, యథార్థస్థితిని పొందుట, లేక దైవమును పొందుట యనునది, మానవమాత్రునకు స్వాభావికమైన మార్గము కాదు. అది దైవమును పొందుటకు యోగ్యత కలిగిన మార్గముగా పాటించబడలేదు. మన దేశములో మన దృక్పథము యావత్తు దైవమును పొందుటే అయియుండియు, ప్రాపంచికజ్ఞానము దాని సహజమైన ఆచారముగా మాటిపోయినది. భగవద్గీతలో “వేలకొలదిమానవులలో ఎవడో ఒక్కడుమాత్రమే అరుదుగా పరిపూర్ణస్థితిని పొందుటకు ఉపక్రమించును...” అని చెప్పబడెను. కాబట్టి దైవమును పొందు కోరిక కలిగియుండుట అను రెండవరము నిశ్చయముగా అరుదైనది. మానవజన్మ లభించుటే అరుదు. లభించినా బంధవిముక్తికి పాటుపడుట అరుదు.

ఈరెండు అరుదైన వరము లేనై యుండెనో తెలిసికోలేనపుడు, మూడవవరము, సద్గురు సహవాసము అనుమాటకు అర్థమే లేకపోవును. మానవమాత్రులైనవారు, మానవులనే మార్గదర్శకులుగా ఉదాహరణగా తీసికొనుట అవసరము. మనకంటె ముందుగా మానవ మాత్రులు, జీవన్ముక్తులైనవారు కలరని ఎఱిగియుండక పోయినపక్షమున మనము దైవమును పొందవలయునని ఆశపడలేము. శ్రీరామకృష్ణపరమహంస, బుద్ధుడు, క్రైస్తువంటి మహానుభావులందఱును జీవన్ముక్తులు, ప్రాపం

చికగురువులు. మనము మానవమాత్రులము, అటువంటి జీవన్ముక్తులు లభించినట్లయిన మానవజీవితములో మనము మంచిఘట్టములో ప్రవేశించినా మన్న మాట, అటువంటి గురుని రక్షణక్రిందికి సీవు వచ్చిన పిమ్మట, ఆత్మ ప్రయాణము ముందుగా సాగుటకు ప్రారంభించును. శిష్యుని ఆత్మ యని కిని, తెలిసికొనునట్లుగా గురువు చేయును. మానవజీవితపు విలువను గుర్తించు నట్లుగా ఆయన సహాయపడును. ముక్తిపొందు కోరికకు చుట్టుకు పుట్టించును. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస తన్ను చదువురానివానినిగా చెప్పు కొనుచుండును. కాని నిజముగా చదువురాని వాడు కాడు. ఐహికవిద్యయందు కుతూహలము లేక పోవచ్చును. ఏ స్కూలులోను చదువు కొనియుండలేదు. దేవునియెడల ఆయనకు గల ప్రేమయే, ఆయన సమ సము తెలిసికొను నట్లుగా జేసెను. సర్వజ్ఞ డాయెను. ఆయన జీవితములో దేవుని పొందవలయుననెడి కోరిక, అతని హృదయములో ఒక అగ్నిజ్వాలయై వెల్లుబికినది. తా నెవరో తెలిసికొని తద్వారా బ్రహ్మజ్ఞానము పొందెను. అటువంటి మహాను భావుని కనుగొన గలుగుట అరుదైనవిషయము ఏలనగా ద్రాక్షతీగెకు గుత్తులుగుత్తులుగా ద్రాక్షపండ్లు పెరుగునట్లు గురువులు పెరగరు. రోడ్డుప్రక్కనుండు మునిసిపలు దీపపుస్తంభ ములవలె వారు తయారుచేయబడునట్టివారు కారు. మనదేశములో ప్రతిమతములోను, వేలకువేలు సాధువులు మతగురువులు గలరు.

వారు అదేవృత్తి కలవారుగా కొందఱును, నిజమైన గురువులుగా కొందఱును కలరు. నిజ మైన గురువులు అరుదుగా నుండురు, అట్టి

వారిని సీవు కండ్లు విప్పకొని చూచి గుర్తుపట్ట వలెను. తమకు తామే నియమించుకొనిన రెండవరకపుగురువులు ప్రపంచములో అనే కులు కలరు. అట్టివారు మనలను దైవసన్నిధికి గొనిపోజాలరు; సరికదా, మనలను తప్పుదారికి మళ్లించెదరు. ఎందుచేతననగా బంధములో పడియున్న గురువు బంధములో నున్న శిష్యుని తరింపజేయలేడు. గ్రుడ్డివానికి గ్రుడ్డివాడు దారి చూపునట్లే యుండును.

మూడువరములు కూడ నిశ్చయముగా అరుదైనవే. దేవుని కరుణచేతనే అవి పొందబడ వలయును. (1) మానవజన్మ (2) బంధవిముక్తి కైన కోరిక (3) సద్గురుసహవాసము. ఈ మూటివి సీవు పొందియున్నట్లుగా నీకు తోచిన యెడల సీవు భూమిపైన గొప్పఅద్భుతవంతు డవుగా భావించుకొనవచ్చును. ఆ మూటిని పొందినవారందఱు ఎల్లపుడును ఆధ్యాత్మిక ముగా అభివృద్ధిని గాంచుట లేదు. ఎందుచేత? పరిపూర్ణ తన సిద్ధిపజేయు పర్యతమును అధి రోహించుట అంతచులకనైన పని కాదు, అట్టి మహానీయుని సీవు పొందగలిగినను నిన్ను సీవు తరింపజేసికొనుభారము నీపైనే యున్నది. ఆయన తటస్థముగా నుండి నీ అభివృద్ధికి మార్గము చూపుచు, ఆటంకములను అప్పు డప్పుడు ఒత్తిగించుచుండును. నీజన్మ పవిత్ర మైనదని సీవు గుర్తించుకోగలిగినను, యథార్థ మైన జీవస్వాతంత్ర్యముకొఱకై నీహృదయము పరితపించు నెడలను దైవకారుణ్యమువలన నీకు లభ్యమైన యీ మూడు భాగ్యములను సీవు వృథాగా జార విడువకుము. ఒక అడుగు ముందునకు వేసి భ్రాంతిని, అజ్ఞానమును, భవ బంధమును త్రెంపుకొనుత్యాగము చేయుము.

వార్తలు - విశేషాలు శ్రీ రామకృష్ణమతం, మద్రాసు-4

శ్రీ శంకరజయంతి.

శ్రీ శంకరజయంతి తిథిపూజ 29-4-71 వ తేదినాడు, అందుకు సంబంధించిన పౌరమహానభ 2-5-71 వ తేది భానువారంనాడు వివేకానంద హాలులో సమావేశమైనది.

భజగోవిందమూను మంత్రపుష్పానుసంధానమును ముగిసినతర్వాత మతాధ్యక్షులు శ్రీమత్కైలాసానందస్వాములు సదస్యులకు స్వాగతాశీస్సు లనుగ్రహిస్తూ ఈలాగు వాక్కు చచ్చురు:—శ్రీశంకరాచార్యులమాహాత్మ్యము ఆయన సందేశముద్రయూ భారతదేశమందంతటా కనవచ్చు, విశ్వమానవుల ఆశయా లపై శ్రీశంకరప్రభావాన్ని గుర్తించవచ్చు. తన ముప్పైరెండేండ్ల అల్పజీవితంలో ఆయన సాధించింది మహాకర్మతే పెక్కుకతాబాలైనా సాధ్యమయ్యేది కాదు. మన హిందూ సిద్ధాంతానికి ప్రాణంపోసి తఱుగనిశక్తిని సమకూర్చింది ఆయనే: అనంతరకాలాలవారికై ఆయన పెట్టిపోయిన అమూల్యవిజ్ఞానధనం సార్వకాలికం. ఇప్పటి భారతదేశాన్ని భావనలోకి తెచ్చుకోవాలంటే, ఈ కేరళీయబాలకుడు చేసిన ఘనకార్యాలను గుర్తించి తీరాలి. మన సులకు సులభంగా అందని అద్వైతప్రతిపాదనలోనే కాక దైవందిన మాత్రుపాసనలో కూడ శ్రీశంకరులప్రభావం స్పష్టం. అవతారపురుషుడు కానిదే, ఆయన సాధించినపనులను సాధించటం దుర్లభం. మండనమిశ్రప్రముఖు లగు కొమ్ములు తిరిగిన పండితులు ఈ ఆత్మజ్ఞాన ఘనుని శ్రీచరణము లాశ్రయించారు. సన్నాస్సులు సంఘంలో ముఖ్యాంగభూతులని శ్రీశంకరులు నిరూపించారు. ఆయన సడలని నిష్కలవాడు, గవన్యయశరుడైనప్పటికీ ప్రమాణముల

అతిక్రమింపడు. అట్టి మహనీయుని జయంతి మహోత్సవం జగన్మంగళదాయకం.”

తర్వాత విశ్వవిద్యాలయ సంస్కృత శాఖాధ్యక్షులైన డాక్టరు సి. ఎ. వేంకటేశ్వరం ఎమ్. ఏ., పి. హెడ్డె, అనుజారు శ్రీశంకరులజీవితోపదేశాలనుగూర్చి విపులంగా ఉపన్యసించారు. వారు మొదట కొంతసేపు సంస్కృతభాషలో ప్రసంగించి పిమ్మట ఉపన్యాసాన్ని అంగ్లభాషలో సాగించారు. శ్రీశంకరుల జీవితంలో హాఖ్యుసంభవాలును పేర్కొన్నారు శ్రీశంకరుల వ్యాఖ్యానాలచే తేటతెల్లమైన వేదాంతశాస్త్రసత్యాలను ప్రస్తుతించారు.

శంకరులవంటివారు మానవతనికి పారమార్థిక వైద్యులు. వారికి మానవులు ఎంతగనో ఋణపడి ఉన్నారు. ఆలప్పు తీర్పుకోలేం. అంతటి మహాత్ములు తాము జన్మించిన ప్రాంతానికి మాత్రమే చెందినవారుగా ఉండరు. ‘పసుడైవ కటుంబకమ్’ అన్నట్లుగా ప్రపంచమంతా వారి వర్గమే, వారి కటుంబమే. తపోజ్ఞాన - యజ్ఞదానాలు పాలిసాము. పొట్టకూటిచదువుకంటే ఎంతో విలక్షణమైన ఆత్మవిద్యను వారు కలపారు. లమునకు ముఖ్యాంగం వినయమే అని దానిని పెంపొందింపగలది ఆత్మసంయమమే అని—వారు బోధించారు. శ్రీశంకరులజీవితం చదువరులకు అద్భుతావహమైనది, ప్రతినంభవానికి మహోత్సాహదాయకమైన ప్రగాఢత ఉంది. ఆయనప్రతిభయు నైపుణీయు నిర్మాణాత్మకములు. దేనిలో ఏనా, ఆయనశక్తి అమోఘం. మహోన్నతాధ్యాత్మికానుభవాలను అవలీలగా ప్రతిపాదిస్తాడు. ఆత్మోద్ధారణోద్యమంలో ప్రారంభదశలో ఉండువానికి పైతం అందుబాటుయ్యేట్లు ఆస్వాద్యమయ్యే

రితిగా స్తోత్రాల అమృతం వర్షించాడు. భారత దేశాధ్యాత్మిక చరిత్రలో శ్రీశంకరులస్థానం అమరము సార్వకాలికము.”

శ్రీ కె. చంద్రశేఖరంగారి వందనోపచారంతో నాటి సభాకార్యక్రమం ముగిసింది.

శ్రీరామానుజ జయంతి

తిథిపూజ 29-4-1971 వ తేది నాడు. అందుకై పౌరసభ సమావేశమైనది 9-5-1971 భానువారం సాయంకాలం 6 గంటలకు.

ప్రార్థనగేయం మంత్రపుష్పం ముగిసినతరువాత శ్రీరామకృష్ణవిజయ (తమిళ) పత్రికా సంపాదకులయిన శ్రీమత్పరమాత్మానందస్వామి సభాధ్యక్ష్యం వహించి తొలిపలుకులలో ఈలాగు వక్కాణించారు—“ఈలాంటి ఆత్మవిద్యాగురువులజయంతిమహోత్సవాలను తప్పక జరపాలి. మన దేశీయాధ్యాత్మికవిజ్ఞానసంపత్సమృద్ధిని మన కెటుకవలసినవారు వారు. వారి ఆదర్శజీవితాలను మనసం చేయడం మన సాధనోద్యమాలకు తేజకరం. ఋషులకు ఆచార్యులకు మోక్షమార్గాన్ని కనుగొన్నవారికి భారతదేశం పుట్టినిల్లు, వారధిగమించిన ఆధ్యాత్మికమహోన్నత శిఖరాలు లోకులకు ఆశ్చర్యకరములై ఉన్నాయి. భారతీయాధ్యాత్మికాన్వేషకులు ఆవిషయమును ఆమూలాగ్రంగా విభజించారు. వారి పురోగమనపుగుర్తులు చరిత్రలో స్ఫుటతరంగా కనిపిస్తున్నాయి. పరతత్త్వం ఒక్కటే అని, దాని ప్రాపించు దారులు మెక్కులు అని—ఆధ్యాత్మికవిద్యా సారాంశం. వేదాంతశాస్త్రాలలో ద్వైతము విశిష్టాద్వైతము అద్వైతము అనుసిద్ధాంతత్రయమును లోకానికి ప్రదర్శించినవారు భారతీయులు. శ్రీశంకరులయుశ్రీరామానుజులయు జయంతితిథి ఒక్కటే అగుటలో

ఎంతో అంతరార్థం ఉంది. అది కేవలం యాదృచ్ఛికసంభవం కాదు. శ్రీరామానుజులవారు గొప్పవెలుగు, యుగపురుషులు, లోకోద్ధారకులు, వైష్ణవచార్యహారములో నాయకరత్నస్థానీయులు వారి నూటయిరవై సంవత్సరాల జీవితం అధీతిబోధాచరణప్రచారాలతో నిండిఉన్నది.”

తర్వాత శ్రీ సి. ఎస్. పార్థసారథి బి. ఏ., బి. ఎల్. గారు శ్రీరామానుజులవారి జీవితచరిత్రమును ఉపదేశాలనుగూర్చి పాండిత్యమండితంగా ఉపన్యసించారు. “మనదేశంలో మహాపురుషులు ఎదతైనా ఉన్నారు కాని, బాస్సునునుగూర్చి బాస్సులు ప్రాసీపెట్టినట్లుగా, వారిని గుటించిన విశేషాలను ప్రాసీపెట్టినవారు లేరు. ఐ.గా అనుశ్రుతంగా చెప్పకొనబడుచున్న క్రమంలో శ్రీరామానుజులవారి జీవితాన్ని—శిష్యత్వము. శ్రీవైష్ణవప్రావణ్యము, ఆచార్యకమునకు సలసినచాని నెల్ల ఆధికరించడం, జీవితలక్ష్యాలను సర్వర్థించడం అనే నాల్గు శీర్షికలక్రింద అమర్చవచ్చు.” అన్నారు. వారి జీవితంలోని ప్రశస్తిసంభవమునకు గల ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించారు. అప్పటిచారిత్రకపరిస్థితులను తెలిపారు. సమకాలిక మహాపురుషులతో శ్రీరామానుజులవారికి సమకూడిన సమావేశాలను వారి పట్ల అపారభగవదనుగ్రహమును విశదీకరించారు. శ్రీశంకర శ్రీరామానుజులసిద్ధాంతవిభేదాలను ప్రదర్శించారు.

డాక్టరు ఎస్. వేణుగోపాలంగారి వందనోపచారంతో సభాకార్యం ముగిసింది.

అశ్రుతర్పణం

శ్రీతేజసానందస్వాములవారు 11-5-1971వ తేదినాడు తమ 75-వ ఏట, కల్కత్తాలో సేవాప్రతిష్ఠాన మనెడి రామకృష్ణమిషను ఆస్పత్రిలో మహాసమాధి నొందారు. వారు చాలకాలంగా

ప్రేగులలో రక్తస్ఫుటంచే బాధపడుతుండి నారు. పూర్వాశ్రమంలో వారిపేరు ఖగేంద్ర నాథ. డాకాజిల్లాలో హాపానియా గ్రామంలో 1896 లో జన్మించారు. డాకామాణిక్ గంజ్ స్కూలులో మెట్రిక్యులేషను, రాజాసాహి గవర్ న్మెంటుకాలేజీలో బి.ఏ., కల్కత్తా విశ్వ విద్యాలయంలో ఎమ్.ఏ., పరీక్షలలో అగ్ర శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు. 1919 లో వారు శ్రీ బ్రహ్మసందస్వాములయొద్ద మంత్రదీక్ష పొందారు. భువనేశ్వరంలోను మాయావతి లోను సుదీర్ఘ కాలం ఉండి రామకృష్ణ మిషను సేవాకార్యక్రమాలలో అన్వయిస్తూ వచ్చారు. డాకాలోను ఇరవై నాలుగు గణాలలోను రెండు స్కూళ్ళలో హెడ్మాస్టరుగా కొన్ని యేండ్లు ఉద్యోగం చేశారు. 1927 లో వారణాశిలోని రామకృష్ణాద్వైతాశ్రమానికి పోయి ఉండి శ్రీరామకృష్ణసంఘంలో చేరారు. శ్రీశివానంద స్వాముల యొద్దనుండి మొదట బ్రహ్మచర్య దీక్షను, నాలుగేండ్ల కనంతరం సన్న్యాసదీక్షను స్వీకరించారు. నాలుగేండ్ల కాలం 'వేదాంత కేసరి'కి సంపాదకులుగా ఉండినారు. తర్వాత

కొంతకాలం ఉత్తరకాశీలో స్వాధ్యాయతప శ్చర్యలలో గడపారు. 'కల్చురల్ హెరిటేజి' సంపుటాలను ప్రకటించటంలో శ్రీ మాధవా నందస్వామికి సాయపడ్డారు. రెండేండ్లకాలం మాయావతిలో ప్రబుద్ధభారతపత్రికకు సంపాద కులుగా ఉండినారు. తర్వాత మరల కొంత కాలం పీఠయాత్రలో హృషీకేశంవద్ద తపశ్చర్యలో గడిచింది. 1941 లో బేలూరు విద్యా మందిరకళాశాలకు మొదటి ప్రిన్సిపాల్ అయ్యారు. 1948లోపాట్నా రామకృష్ణాశ్రమానికి అధ్యక్షు లయ్యారు. 1951 లో కాలేజీ మరలి వచ్చారు. శారదాపీఠాది సంస్థల నిరూహకపరిషత్తులలో స్వామి సభ్యులుగా ఉండినారు. 1961లో రామ కృష్ణశతధర్మకర్తలలో ఒకరుగా అయ్యారు. శ్రీరామకృష్ణ - వివేకానంద - నాదరి నివేదితా - ప్రముఖులనుగూర్చి ఈయన వ్రాసిన గ్రంథాలు జనప్రియ విశేషంగా చూడగొన్నాయి. తన చరమఘడియలు ఆయనకు స్పష్టంగా తెలిసి ఉండినవి. ఆయన నిర్యాణం ఈసంస్థకు తీరని నష్టం. ఆయన ఆత్మకు శాంతి చేకూరుత !

గ్రం పరిచయం

మనవిజ్ఞానం

రచన : కూర్పు, శ్రీరంగుడు నేంకటరమణ మూర్తి (పూర్ణ)గారు ప్రాప్తిస్థానం : శోభా ప్రచురణలు, విజయనగరము-2, చిన్నసైజు, పుటలు 67, వెల రూ. 1-25.

తమమతమునకు సంబంధించిన ఆచారవ్యవ హారములనుగూర్చి హిందువులు తప్పక తెలి సికోవలసిన ప్రాథమికవిషయముల తెలివిడి ఈ చిన్నపుస్తకంలో ఉన్నది. ఆపరిజ్ఞానం బాత్తిగా

లేక శోచనీయస్థితిలో ఉన్న హిందూయువకు లందఱూ ఈగ్రంథాన్ని తప్పక చదివి జిహ్వాం చలముల ధరించుట వారి కెంతయు శ్రేయో దాయకం.

ఉపనిషద్వాణి-1

ఇది ఆర్ష సాహితీ (సనాతన ధర్మప్రచార సంస్థ) వారి 25-వ ప్రచురణం. ప్రాప్తిస్థానం 25-7-18 ఆమంచివారి వీధి, విజయనగరం 2, చిన్నసైజు పుటలు 14. కావలసినవారు 20

పైసలు తపాలాబిళ్లలు పంపి ఈ పుస్తకం ప్రతి ఒకటి పడయ వచ్చు.

విద్య పరావిద్య అపరావిద్య అని రెండు విధములు. విహితజీవితసుఖసౌకర్యమైన విద్య అపరావిద్య, బ్రహ్మసాక్షాత్కారసాధకమైన విద్య పరావిద్య. ఉపనిషతులలో పదిలపడియున్న పరావిద్యకు సంబంధించిన కొన్ని విషయము

లప్పుడప్పుడు 'ఉపనిషద్వాణి' అనుపేర ప్రచురింపబడిన వీరి ప్రచురణలలో ఇది మొదటిది, బ్రహ్మవిద్యావిశిష్టత, అవిద్యావిద్యలు, బంధమోక్షములు, శరీరము-శరీరి, అనాత్మ-ఆత్మ, బ్రహ్మ అను ఆఱుశీరి కలక్రింద వాని సరళ సంక్షిప్త వివరణ ఇందున్నది, జిజ్ఞాసువుల కవశ్యపఠనీయం.

ప్రభాకర్.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

'శ్రీరామకృష్ణప్రభ' చరిత్రంలో ఇరవై యేడు సంవత్సరాలు గడిచాయి, ఇరవై యెనిమిదవ సంవత్సరం ప్రారంభమౌతున్నది. ఈ 1971-వ సంవత్సరము జూలై నెల [విరోధి కృష్ణేష్వరమాస్ సంఘితో] ఇరువదియేడవ సంపుటము ముగిసి, జూలై నెల (ఆషాఢ మాస) సంఘితో ఇరువది యెనిమిదవ సంపుటం ప్రారంభమౌతున్నది. శ్రీశారదా శ్రీరామ కృష్ణలయూ, శ్రీవివేకానందాదిప్రముఖశిష్యవర్యులయు జీవితసందేశాలచేత ప్రఖ్యాతమూ వ్యాఖ్యాతమూ ఐన మన సనాతనధర్మవిజ్ఞానమును ఈ పత్రికద్వారా యావదాంధ్రమహాజనులకు ఇతోధికంగా అందజేసే సేవకు 'శ్రీరామకృష్ణప్రభ' తన్ను పునరంకితం చేసుకుంటున్నది. రచయితలయు చందాదారులయు సహకారం పూర్వాధికంగాను నిత్యప్రవర్ధమానంగాను లభిస్తుండగల దని విశ్వసిస్తున్నాం. ప్రతిచందాదారు మఱినలుగురు చందాదారులను చేర్చి చండద్వారా ఈ సారమార్గిజ్ఞానయజ్ఞమును విజయవంతంగా చేయవలసిం దని, సాధనానుభవ విశారదులు తమ అనుభవవిశేషాలను సరళసలక్షణసారధురమధురవక్కణంలో పొందుపఱచి ఈ పత్రికద్వారా జిజ్ఞాసువుల కందచేయవలసిం దని ప్రార్థిస్తున్నాము.

సంపాదకులు

తూర్పుబంగాళంనుండి వస్తున్న లక్షలాది కాందిశీకులకు సాహాయ్య కార్యక్రమం

విపులమైన యీ సాహాయ్యకార్యక్రమాన్ని—విపత్తు ఆరంభమైననాటినుండి గుంపులుగా వస్తున్న కాందిశీకులకు రామకృష్ణమిషనువారు నిర్వహిస్తున్నారు. పని నానాటికి ఎక్కువవుతున్నది. ఐఏజిన్నూ, మనుష్యబలమున్నూ ఎక్కువ కావలసివస్తున్నది.

ఈ నివేదిక వ్రాసేనాటికి ఏడు కేంద్రాలలో ప్రతిదినం 64,400 ప్రజలకు సేవ సమకూర్చబడుతూ ఉంది. కేంద్రాలు—(1) దాకి (నాలుగుమకాములు) మేఘాలయపు పాలిమేర. (2) షెల్లా - మేఘాలయపు పాలిమేరలోనే. (3) కరీమ్గంజ్ (మూడుమకాములు), ఆస్సాము లోని కచర్ జిల్లాలో. (4) మాణిక్ గంజ్, జలైగురిజిల్లా, పశ్చిమబంగాళం. (5) జమ్మేశ్వారు, నాదియాజిల్లా, పశ్చిమబంగాళం. (6) గైఘట్, 24 పర్గణాజిల్లా, పశ్చిమబంగాళం.

సేవాకార్యవివరాలు - మొదట 1,05,121 ప్రజలకు అన్నం, అటుకులు, బెల్లపునీరు పంచిపెట్టబడ్డాయి. ప్రస్తుతం వంటసామగ్రి వస్త్రాలు దుప్పట్లు, పాలపొడి, పరికరాలు మందులు ప్రతిదినం అందజేయబడుతున్నాయి.

పంచిపెట్టబడ్డ వస్తువుల పరిమాణ వివరాలు :—బియ్యం - 448 క్వింటళ్లు, అట్ట - 175 క్వింటళ్లు, పప్పు - 159 క్వింటళ్లు, ఉప్పు - 16 క్వింటళ్లు, మిరపకాయలు - 10 కోట్ల గ్రాములు, ఉల్లగడ్డ - 44 క్వింటళ్లు, అటుకులు - 11 క్వింటళ్లు.

వస్త్రాలు :—వోవతులు - 1900 చావులు, చీరలు-1900, దుప్పట్లు-1850, ఉన్ని బ్లాంకెట్లు-98, స్వెటర్లు-228, వంటపరికరాలు, నుండలు, ప్లేట్లు, గరిటెలు వగైరాలు-291 ఉరువులు.

పాలపొడి-6 క్వింటళ్లు, బార్లీ-15 డబ్బాలు, 500 మందికి వైద్యసాహాయ్యం అందజేయబడింది.

విజ్ఞప్తి

మిషనువారు తూర్పుబంగాళప్రజలకై ఈ సాహాయ్యకార్యభారాన్ని చక్కగా నిర్వహించగలందులకు ఉదారమహాజనులను వస్తురూపంగాగాని, ధనరూపంగాగాని ధారాళముగా విరాళములు ఈయవలసినదని ప్రార్థిస్తున్నాం.

విరాళాలను ఈ క్రింది విలాసాలలో దేనికైనా అందజేయవచ్చు :—

1. రామకృష్ణమిషను, బేలూరు మతం పోస్టు, హారా, పశ్చిమబంగాళం.
2. అడ్వైతాశ్రమం, 5 దేహిఎన్టాలీరోడ్డు, కల్కత్తా 14.
3. రామకృష్ణ మిషను, రామకృష్ణాశ్రమమార్గ, న్యూఢిల్లీ 55.
4. శ్రీరామకృష్ణమతం, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.
5. రామకృష్ణమిషను, ఖార్, బొంబాయి-52.

గంభీరానందస్వామి,
జెనరల్ సెక్రటరీ, రామకృష్ణమత మిషనులు,

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

ఇ రు వ ది యే డ వ స ం పు ట ము

౧౯౭౦ జూలై సాధారణాషాఢము మొదలు ౧౯౭౧ జూన్ విరోధికృష్ణాష్టమి వఱకు

సంపాదకులు :

శ్రీ హీరానందస్వామి

శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము, ఎమ్.ఏ., బి.ట.ఎల్.

రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.

సాలు చందా రూ. 5

విడి ప్రతి 50 పైసలు

అకారాది విషయానుక్రమణిక

అనునయము	శ్రీ పులికవి శేషగిరిరాయకవిగారు	౭౪
అనువాదములు - రామాయణము	శ్రీ మందలప రి ఉషేంద్రశర్మగారు	౩౨
అపూర్వాధ్యాయం - విశ్వచరిత్రలో	శ్రీ హిరానందస్వామి	౨౨౦
అరుజన వరములు మూడు	శ్రీ నిర్వాణానందస్వామి	౪౭౮
ఆచార్యకము - లోకమూల శారదమ్మ		
నెఱవిన	శ్రీ క. టి. ఎల్. నరసింహాచార్యులుగారు	౨౩౩
ఆచార్యకము - ప్రాకృచ్ఛమములందు		
శ్రీవివేకానందస్వామి	సంపాదకీయము	౨౪౪
ఆత్మంతఃసత్తుర్వింశతి నామావళి	...	౧౧౬
అదర్శపురుషుడు - శ్రీరామకృష్ణుడు	ఆకుకవిశోర శ్రీ చిలువూరి మాధవకృష్ణకవిగారు	౭౦
ఆదికవి - వాల్మీకి	శ్రీ పోలూరు నానుచుజ్ఞానకీరామశర్మగారు	౭
ఆలసేంద్రక పూనుడోయయ్యలూర	సంపాదకీయము	౨౮౩
ఇతిహాసశ్రేష్ఠము		౪
ఉత్తరామాయణము - తిక్కన	డాక్టరు విష్ణుభొట్ల విశ్వనాథశాస్త్రిగారు	౩౬
ఉపదేశములు - బుద్ధివేది	శ్రీ యనమండ్రం వేంకటరామయ్యగారు	౩౮౩
ఉపనిషత్సూత్రావళి	శ్రీరాంపల్లి శ్రీరామచంద్రమూర్తిగారు	౧౦౧, ౧౦౬
ఊర్ధ్వగతి	కీ. శే. కులపతులు ముట్నూరు కృష్ణరావుగారు	౩౯౩
కన్యాశుభ్రము - శ్రీ వివేకానంద శివిత		
చరిత్రలో	శ్రీ యనమండ్రం వేంకటరామయ్యగారు	౧౬౧
కర్మయోగము - శ్రీకృష్ణుడుపదేశించిన	సంపాదకీయము	౧౧౯
కృష్ణలీలామృతము, శ్రీ	శ్రీ మేకా సుధాకరరావుగారు	౧౧౭
కృష్ణసుతి, శ్రీ	...	౧౧౬
కృష్ణుని మాహాత్మ్యము - భీష్ముడు		
తెల్పిన, శ్రీ	శ్రీ మొలవరపు వేంకటశాస్త్రిగారు	౧౬౯
కృష్ణుని యువదేశము - శ్రీ	శ్రీ పాశేళకుమార్	౧౩౨
శైలి పండిత శంకరలూలుకుస్వామిజి లేఖ	...	౬౯౦
క్షురారుమలు	కీ. శే. కులపతులు ముట్నూరు కృష్ణరావుగారు	౩౩౨
గణపతిసుతి	శ్రీ నేలేటి విశ్వనాథశర్మగారు	౪౧౧
గురుభక్తి పరమాదర్శము	సంపాదకీయము	౮౮
గురుసుతి	శ్రీ నేలేటి విశ్వనాథశర్మగారు	౪౯౦
గోవిందుభజనసల్లు	కీ. శే. సామర్తి వేంకటరమణరావుగారు	౩౭౮
గ్రంథపరిచయం	౮౦, ౧౧౨, ౧౪౮, ౧౫౦, ౧౬౨, ౨౪౪, ౨౭౬, ౩౦౮, ౩౪౦, ౩౭౨, ౪౦౪, ౪౩౪	
జీవజనార్దనారాధనము	సంపాదకీయము	౧౨౭
త్రిపుటతనదునుగెమ్మది	..	౪౧౧
ధర్మానుష్ఠానము - శ్రీరాముని	శ్రీ శేతా వసంతరవీంద్రశాథగారు	౨౪
ధర్మోపదేశము - భీష్ముడు ధర్మరాజునకు		
కావించిన	ప్రభాకర్	౪౦౦
ధీవికాసము, నశేంద్రుని	శ్రీ చిరంతనానందస్వామిగారు	౨౮౭
నతి - శ్రీరామునకు		౩
నవరత్నమాల - మాత్మసుతి		౧౪౪

నామావళి - దేవ్యష్టావింశతి	...	...	...	...	౧౫౪
పరబ్రహ్మముతో మనశాంధవ్యము	శ్రీ శలగర వాగధూమణిచాదరిగారు				౨౦౧
పరమహంస ప్రబోధవాణి	...	౧౫౨, ౧౫౪, ౨౧౬, ౨౪౮, ౨౮౩, ౩౧౩			౩౪౫, ౩౬౬, ౪౦౮
పరమాదర్శము, విశ్వమానవతతికి					
శ్రీరామకృష్ణుడు	సంపాదకీయము				౩౧౬
పురాణపఠనావశ్యకత	శ్రీ కాశీభట్ట సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు				౩౫౮
పంచరత్నములు - శ్రీరామ	శ్రీ చేకురి శివకవిగారు				౩౪౮
ప్రబోధరత్నోద్యమములు	సంపాదకీయము				౧౮౬
ప్రబోధము - యువభారతీయులకు	శ్రీ శ్రీ వీరేశ్వరానంద మహారాజులుంగారు				౧౬౩
ప్రాశస్త్యము - శ్రీరామాయణ	శ్రీ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారు				౧౫
భరతమహిమ	కీ. శే. మహాపాధ్యాయ దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు				౩౬, ౯౪
భరద్వాజుడు - మహర్షి	శ్రీమత్కాంచీ ప్రతివాద భయంకర ఆణ్ణంగరాచార్యస్వామి				౬౩
మహిమసరమర్దనము	శ్రీ తుమ్మల పేరారెడ్డిగారు				౧౬౩
మాతృపూజ, శ్రీరామకృష్ణుని	సంపాదకీయము				౧౫౫
మాతృభక్తి - శ్రీ ప్రేమానందస్వాముల	శ్రీమత్ప్రవాణిక శ్యామాప్రాణ				౨౩౫
,, - శ్రీ శారదానందస్వాముల	,,				౨౨౫
మాయావాదము	శ్రీ నిర్వాణానందస్వామి				౨౦౩; ౩౦౨
మాయాతీతుతి					
యోగదృష్టి - రామాయణంపై	శ్రీ యల్లంరాజు చెంచుసుబ్బారావుగారు				
రామకృష్ణశారవళి	శ్రీ తుమ్మల నరసింహరావుగారు				౩౧౪
రామగుణార్ణవము	శ్రీ జి. గోపీనాథ				౩౪౮
రామమంగళము - శ్రీ					౩
హాసాంతరము	శ్రీ ఆయ్యగారి రామచంద్రరావుగారు				౩౩౩, ౩౫౬
లక్ష్మ్యప్రేరణ	కీ. శే. వలపతులు ముట్నూరు కృష్ణరావుగారు				౩౦౧
లేఖకణి - శ్రీరామకృష్ణానందస్వామికి					
శ్రీ వివేకానందస్వాముల					
లేఖావళి, శివానంద	...	...	...	...	౮౫
	౧౦౮, ౧౩౩; ౧౩౧, ౧౯౧, ౨౩౯, ౨౬౮, ౩౦౩,				
	౩౨౮, ౩౯౧, ౪౧౩				
వారలు విశేషాలు	౩౫, ౧౧౧, ౧౩౯, ౧౩౩, ౨౧౦, ౨౪౦, ౨౩౦,				
	౩౦౪, ౩౩౫, ౩౬౩, ౪౦౨, ౪౩౩				
వాలినధాంతర్యసంచేకం	శ్రీమత్కేశవతీర్థస్వామిగారు				౯౩
వార్షికిస్తుతి					౧
విద్యావిధానము - శ్రీరామతీర్థస్వామి	నే. భ.				౪౩౩
విలాసములు - నేతుబంధమున, సీతాదేవి	శ్రీ చేరాల కృష్ణప్రసాదుగారు				౨౯
వివేకచూడామణి	మూలము : శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు; వ్యాఖ్యాత అన్నమాచార్య				
	౮౧; ౧౧౩, ౧౪౯, ౧౮౧, ౨౧౩, ౨౪౫, ౨౩౩,				
	౩౦౯, ౩౪౧, ౩౬౩, ౪౦౫				
వివేకానంద విజ్ఞానమూర్తి	శ్రీమత్కేశవతీర్థస్వామి				౨౬౯
విభుదధిక్తాస్రమం - విభీషణుడు	,,				౫౫
విశేషదర్శనవిజయము	సుబంధు				౩౯౮

విశ్వగుణాదర్శము	శ్రీరంగనాథానందస్వామి	౩౯౪, ౪౭౬
శతశతపదకస్తోత్రము	శ్రీ వివేకానందస్వామి	౧౨౧
శశిసాంత్వననూతులు	...	౮౬
శివానందస్మృతులు	శ్రీమత్ప్రవాణిక శాస్త్రమౌళికా	౧౦౬, ౧౩౫, ౧౬౯, ౧౮౯, ౩౮౮, ౪౧౬
శుశోపదేశము	విద్వాంజ్ బులుసు వేంకటేశ్వర్లుగారు	౪౭
శేషుషీనందేశాలు-శ్రీశంకరభగవత్పాదుల	సంపాదకీయము	౩౮౦
శంబుకవధాంతర్యసందేశం	శ్రీమత్తేజవతీరస్వామి	౧౪౩
శ్రీమద్రామాయహాదాహరణము	శ్రీ పాటిల్ తిమ్మరెడ్డిగారు	౪౧
నీతకథ	శ్రీ కొమాండూరు కల్యాణరాం గారు	౫౯
నూ కిమంజరి - శ్రీకారదా	...	౨౧౮
సంతృప్తియే పరమసుఖము	శ్రీ వాసుదాసుగారు	౫౪౩
సందేశము - శ్రీ వివేకానంద	...	౨౫౧
,, శ్రీ రామకృష్ణ	సేనాని	౩౨౧
సంవాదము - వివేకానంద వరేంద్రనాథ	...	౨౯౨
సేనుల	...	౨౯౯
స్మృతి - శ్రీమద్వివేకానంద	...	౨౯౫
స్వామిజి ప్రబుద్ధ భారతపత్రిక విశేషరీతి	...	౨౯౫
నానుమంతుడు	డాక్టరు దివాకర్ల వేంకటాచలధానిగారు	౪౯
హిందూసిద్ధాంతము - భారతదేశ	...	...
భవిష్యత్తు	సంపాదకీయము	౩౫౦

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదములు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

పరిశోధితమగు 1121 మహాపదేశములతో, సంగ్రహ జీవితముతో నలరారుచున్నది.

జీవుడు : సంసారము ; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, లాకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి ; సాధకులు : వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, జీవుడు : దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము, సూక్తులు : నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

...ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండ్లాల్సి చీతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి...
—ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్ఞులమగు పంచమ ముద్రణము : వెల : అట్టబైండు : రూ. 4-50
క్యాలికో : రూ. 5-50

శ్రీ రామకృష్ణోపనిషత్తు

తమిళ రచయితలు :

శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచార్యులుగారు

అంధ్రానువాదములు :

గౌ॥ న్యాయమూర్తి శ్రీ ప్రత్తిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు

రామకృష్ణదేవుని దివ్యోపదేశవాక్యము లాధారముగాగొని, వానిని విరివిపఱచి, మనోహరకథారూపముగను, సంభాషణరూపముగను అమర్చి, శ్రీ చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి గారు తమిళభాషలో రచించిన జనాకర్షకగ్రంథము. దాని యనువాదాలు ఇంగ్లీషు, మరాఠీ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీభాషలలో నిప్పటికీ అపారవ్యాప్తినొందినవి. ఆ గ్రంథమున కిది చక్కని ఆంధ్రీకరణము.

128 పుటలు

వెల : రూ. 1-25

ద్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

వంట చేస్తూనే విశ్రమించండి

అధికమైన పనిలో భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ, ఆ ఆక యుగం "విశ్రాంతి" కు సర్వ సౌకర్యమును నిచ్చి ఎంతో కష్టపడండి. సామాజిక సౌకర్యం అందించండి... సర్వమున్ను.

కష్టపడుతుంటే, పనియే చేశాల్సింది, పనిలో లాభం పోతే, కష్టం గీ ముగియిస్తుంది. పనిలో పని చేశాల్సింది, పనియే చేశాల్సింది. పనిలో పని చేశాల్సింది, పనిలో పని చేశాల్సింది.

- మురికి, దుమ్ము పుండపు, పని పట్టుకు, మంటలు లేవపు
- బియ్యం తాళా తక్కువ, పూర్తిగా సురక్షితమైనది
- తరితగా ఎక్కడికి పనికిరాదు, పనికిరాదు పనికిరాదు పనికిరాదు

ఖాస్ జనతా

క్రియోసిస్ కుక్కర్

మరియు

తెలుగు యువకులు

విశ్రాంతి మెంటల్ ఇంజనీరింగ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

67, బిపిన్ బహారి గంగూల్ స్ట్రీట్, కలకత్తా 12.

KALPANA O. M. 15 TE

శ్రీ శారదా ప్రసంగములు

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు, బి.ఎ.

శ్రీ రామకృష్ణుని సహధర్మచారిణియు, ఆదర్శశత్రుణియు, ఆదర్శమోక్షిణియు, ఆదర్శ మాతయు నగు శ్రీ శారదాదేవి భక్తులతో నొనర్చిన దివ్యసంభాషణలు! తేటతెలుగున రచింపబడియున్నవి.

346 పుటలు

(తృతీయ ముద్రణము)

వెల : రూ. 3-00

అనుష్ఠాన వేదాంతము

అనువాదకులు : కీ॥ శే॥ తత్త్వానందస్వాములవారు

ప్రపంచమున వివిధరంగములందు విహరించువారికి వేదాంతమెటుల అనుష్ఠాన యోగ్యమో కండ్లకుగట్టినటుల శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రీ యుపన్యాసములందు స్పష్టికరించి యున్నారు.

(129+6 పుటలు)

తృతీయ ముద్రణము

వెల : రూ. 1-25

నూతన ముద్రణము :

ఇప్పుడే వెలువడినది :

“భారతయువజనులారా!”

అనువాదకులు :

కీ. శే. తత్త్వానందస్వాములవారు

భారతయువజనులను ప్రబోధించి శ్రీ వివేకానందస్వాములవా రొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటికరణము! ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము భావగాంభీర్యము గలిగి యలరారుచున్నది.

274 పుటలు

దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము :

వెల : రూ. 3-00

అద్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

వ్యక్తిగతంగా
అర్జీలు పంపండి

7!

7- ఏండ్ల నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేటు (నాలుగువ ఇష్యూ)

పొదుపు చేసుకునేందుకు అత్యుత్తమ పద్ధతి. వస్తు-చిహ్నాలతో
ఇతర పెళ్ళాదిదీలు, కీపాదిదీలు మీద లభించే వడ్డీతో కలుపుకుని
సంవత్సరానికి రూ. 3000 వడ్డీ వరకు రాబడి పన్ను ఉండదు.
మీ పోస్టాఫీసులో వివరాలు తెలుసుకోండి

జాతీయ పొదుపు మొత్తాల వ్యవస్థ

జ్ఞాన యోగము

అనువాదకులు :

కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి.ఏ.

అద్వైతజ్ఞానము “సిద్ధులకు, బద్ధులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, శిశువులకు, పండితులకు, పామరులకు— అందఱికిని సమానాధికారముగల సామ్యము” కావలెనని శ్రీ వివేకానంద స్వాములే యిందు పలికియున్నారు. అందుల కనుగుణమగు విషయ విన్యాసముతో శ్రీ స్వామివా రీ యుపన్యాసముల కావించియున్నారు. ఈ గ్రంథము సరళమధుర భాషయందు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నది.

(480+8) పుటలు

రెండవ కూర్పు

వెల : రూ. 4-00

సూతన ముద్రణము :

ఇస్సదే వెలువడినది.

రాజ యోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు ప్రథమభాగము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు న్యూయార్కు పట్టణములో రాజయోగమునుగూర్చి కావించిన వివిధోపన్యాసములు. ద్వితీయ భాగము-రాజయోగమునకు ప్రమాణములయిన పాతంజలయోగసూత్రముల విపుల వివరణము. పాఠకుల కిది రాజయోగదర్శనమే.

(320+8 పుటలు)

ఆఱవ కూర్పు

వెల : రూ. 2-50

అప్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-4

సంపాదకులు : శ్రీ హీరానందస్వామి, శ్రీ శేలటూరి భక్తవత్సలము.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరంగారిచే శ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-21) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ హీరానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది.